DIARI CATALÀ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona (Edició vespre 2 ptes. mes
Edició matí. 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal . . . . . 9 » »
Fascicul de 20 números . . 20 cèntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresòl
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats y reclams a preus convencionals. Per la edició del vespre s'admet esquelas mortuorias fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXI núm. 4,411 — Barcelona: Divendres 1 de setembre de 1911 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sts. Gil, ab.; Arthur mr. y Sta. Juliana, vg.

Sant de demà: St. Antoli, mr.—**Quarania hores:** A la iglesia de la Divina Pastora, carrer Bailén (Ensanre).—Horas d'exposició: De les nou del matí a les set de la tarda.—**Dema:** A la mateixa iglesia.—**Cort de Maria:** Nra. Sra. de la Mercè, a sa iglesia, privilegiada, o a la del Pi.—**Demà:** Nra. Sra. dels Angels, a sa iglesia.—**Missa d'avuy:** Sta. Teresa, viuda; c. blanch.—**La de demà:** St. Antonino, mr.; c. vermell.—**Adoració nocturna:** Avuy, 1 de setembre: Torn de St. Joan Evangelista.

Observatori Meteorològich de la Universitat. - Director: E. Alcobé — 31 d'agost
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 n. 3 y 9 tarde.—Barómetre a 0° y al nivell del mar: 76'3; 76'3.—Temperatures: Máxima, 29'1 sol; 21'8 ombra; Mínima, 21'6 ombra; 19'2 refl.—Temperatura a l'ombra: 27'2; 26'.—Pluja a les 21 hores: 0'00.—Aigua evaporada en millimetres: 4'28.—Graus d'humitat: 77; 67.—Direcció del vent: ESE; S.—Velocitat del vent: 138 k.—Estat del cel: sereno.—Núvols. Classes: K.; C. K.—Cantitat: 0'1; 0'3.
Sortida del Sol: 5'16.—Posta: 6'36.—Sortida de la lluna: 1'4 t.—Posta: 10'7 n.

ANONIMA **Claudi Duran**
Construccions "MONIER"
Barcelona. — Ronda Sant Pere, núm. 44, baixos
Director tecnich: Don Claudi Durán Ventosa, arquitecte
Aquestas construccions que per sa durada, lleugeresa y impermeabilitat no tenen rival, se recomanan molt especialment als senyors propietaris, arquitectes y constructors pera substituir ab ventatja els dipósits de zinc, plom o ferro en sas diversas aplicacions, pera els usos domestichs y industrials, empleantse ab éxit cada día superior en la instalació dels anomenats POZOS MOURAS, que fan innecessaris els dipósits de materias fecals en benefici de la higiene y de la economía
Constitueix una especialitat de la casa, la construcció de safreigs transportables, banyeras, sifoneras, serpentins, etc., molt económichs y forts.
Telèfon en el despatx, número 1855 y en els tallers, número 3303

Funeraria Ferràn. Palla, 8.-Telèfon 949

PEUGEOT
250
pessetes
Representants exclusius:
F. S. ABADAL Y C.ª-Aragó, 239 al 245

LICOR CAMOMILLA
DEL CASTELL DEL REMEY
Excelent estomacal, poderós tònich, eficaç y digestiu.
Demanis per tot arreu. Dipòsit: Cucurulla, 5. Telèf. 813.
Se serveix a domicili.

EL SIGLO GRANS MAGATZEMS

Gran varietat d'articles pera **Caça**
Cananes - Sarrons - Gots
Cantimplores - Ampolles
"Thermos" - Polaines - Necessers - Ganivets de camp
Complet assortiment en trajos y guerreres pera caçador

Borceguins
de lona, ab sola de cànem. - El parell a
Ptes. 3'15
Variadíssima colecció d'articles pera **Sport**
Fotografía
Dibuix y Pintura

Dr. Serrallach Vías urinarias. - De 12 a 2 y 6 a 7. Pelayo, 40. - C.ª económica, 7 a 9. Jovellanos, 9

Tusquets y C.ª S. en C. Banca Bolsa, Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

SAPOFORMALINA Mariné
Sabó antisèptich
a base de lanolina y formol
Curació de la borradura
Antisèptich poderós; s'usa eficaçment com a preservatiu de qualsevol malaltia infecciosa; difteria, tifus, verola, COLERA, etc. Venda farmacies. — Dipòsit, Ronda Sant Pere, 30, Farmacia Aragó.

DENTICIÓ Y BABA: AIXAROP RHAM Demanis a tot arreu

Aigua "Estrella"
Mineral natural, alcalina gaseosa. Excelent pera la taula. Dels manantials de la *Societat Anónima* «Vichy Catalán». Superior y més económica que totes ses similars.
Demanis per tot arreu en ampolles y mitjes ampolles
Administració: Rambla de les Flors, 13, entresòl - Barcelona.

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Comptes Corrents, Cambi de Monedes
RAMBLA CANALETES, 2)
Negociem el cupó dels Deutes Interior y Amortizable 4 per 100 venciment primer d'octubre próxim.

Sense excés de pes se viatja ab les maletes, «balijas» y mundos de la fábrica, Duch Victoria, 15, cantonada Canuda.

Al Dia

Ratxa negra

Així com hi hà dies que més valdría que un no's llevés, n'hi hà que fora millor no llegir els diaris.

El d'avuy els romans l'haurien senyalat ab pedra negra:

Començeu una secció: malas notícies de Melilla; n'encetem una altra: casos sospitosos a tres o quatre pobles; gireu full: moviments sísmichs y probabilitats de terratrèmols a quatre passos de casa; passeu a l'altra pagina: anuncis de puja de presupostos, de nous tributs y d'escaramant de butxaques; sort que s'ha parat la ratxa de desgracies d'automòvils, aeroplans y pedregades, si no'ls diaris semblarien aquells andalusos tristos que no més saben cantar cançons de morts, patíbuls y presóns.

Y sobre tot això, l'aixut que segueix en quasi la meitat de Catalunya, en tota la terra baixa. No'ns faltaría rès més si no que no fos veritat que'l marquès de Marianao hagués presentat la dimissió o no li admetessin.

Confiem que'l diari de demà portarà millors novas: el casino del poble, de dos a dotze, sembla un dol: tothom està trist.

Però'l que ho està més es un nacionalista escadusser que cerca debades en els seus diaris una notícia que l'aconsoli dels comentaris que's fan sobre la resurrecció de la santa cupinada electoral.

Y no la troba.

Els diaris esquerrans resten muts: no volen afegir més desgracies a les que'l telèfon ens comunica.

L'esquerrà escadusser fa'l solitari y no li surt, y això que he vist que posava la sota d'espases sobre'l cavall del matex coll.

Hi hà dies, que ni ab trumpes...

POL.

GLOSARI

LA BEN PLANTADA
VI

De la terrible poixansa d'una dona hermosa

Diem bella, diem hermosa. Ho diem d'una estatua, d'una perspectiva, d'una habitació. Ho diem d'una dona també. Això significa que la paraula té dos sentits. L'un d'ells, terrible.

L'un d'ells, terrible. Vetaquí un bocí del mon en pau. Vetaquí unes conciencies poch menys que en pau. Y ve'l destí. El destí son uns quants músculs muntats damunt un esquelet. Aquests músculs viuen; no gaire, però; no s'agiten pas, s'estàn assossegats ab una reyal calma. Però a son entorn es un gran incendi. El bocí de mon n'es abrusat. Les conciencies no son abrusades.

La terrible poixansa de la dona hermosa ha estat sempre cantada pels poetes lírichs y tràgichs y pels novelistes, que viuen ab els ulls oberts sobre'l mal del mon. Però a n'a mí la descripció que m'ha commogut més es la d'una cançó catalana, que'n diuen «La Dama d'Aragó». Es una cançó tan sumtuosa y tan tràgica, que sembla habillada de púrpora y calenta de sanch. Els mòts hi alenen ardents com el vent del Sur. Quan vol pendre aire de madrigal esgarrifa, y quan vol somriure, la sentiu humida per les llàgrimes d'un plor desesperat.

A Aragó n'hi hà una dama
N'es bonica com un sol
Te la caballera rossa;
Li arriba fins als talons.
Amorosa Agna María,
Robadora de l'amor
Ay amor!

Robadora de l'amor, ladre de l'amor. Un aspre perfum de crim brolla de la corranda. Vetaquí la robadora y son pecat. Vetaquí encara més grans horrors.

Son germà se la mirava
Ab un ull tot amorós:
«No'n fossim germans, María,
Ens casarjem tots dos!»
Amorosa, Agna María,
Robadora de l'amor,
Ay amor!

Es la poixansa, es la poixansa terrible. El mon se'n desordena, el mon se'n torna malalt. Pietat, Deu meu, pera aquestas víctimes sangnaudes! Pietat, en la vostra misericordia infinida, pera'l sacrilegi, y tot!

Quan ella n'entra a l'iglesia,
Els altars relluen tots.
Quan ne prén aigua beneita
La pica's cobreix de flors.
Capellà que diu la missa
N'es perduda la lliçó.
Per dir «Dominus vobiscum»
Diu: «La dama que veig jo!»
Escolà li'n responía:
«Per mi fos, per vostè, nó».
Amorosa, Agna María,
Robadora de l'amor,
Ay amor!

Vetaquí, donchs, els ignocents també. No resta sinó tremolar y senyarse, com quan cau un llamp.

Però...

XENIUS.

Qüestió palpitant

Ab referencia a l'aspecte anti-militarista que ha arribat a pendre l'actual campanya contra tota intervenció armada al Marroch, ha dit l'enginyer senyor Banús:

—Ab tot y els nombrosos Congressos y Congressos que la pau, fins ara, quan no hi hà guerra, lo que s'ha conseguit ha sigut la pau armada, es a dir, la nació armada. Aquest excés d'armaments, que avuy per avuy es necessari pera la conservació dels Estats—d'això podem donarne fè'ls espanyols—ha produit, per una reacció igual y contraria a l'acció, que aixís en lo físich com en lo moral es una lley general de la naturalesa, l'anti-militarisme enemich del exèrcit; y, com que la base fonamental d'aquest es la disciplina, contra ella dirigeixen els seus esforços els anti-militaristes.—

En totes les èpoques els partits revolucionaris han dirigit els llurs atachs contra la força armada, y això es natural, tota vegada que en ell s'apoyen els governs...

Avuy els partits polítichs han deixat en pau al exèrcit; però, en cambi, se han aixecat en contra d'ell enemichs molt més perillosos, que son el socialisme, l'anarquisme y l'egoisme y apegament als interessos materials de la burgesia.

En Castelar, que tan enemich se va mostrar de la força armada abans de arribar a president de la República, demanava, quan se va trobar en el poder, y davant la insurrecció carlina, «molta infantería, molta cavallería y molta artillería.»

Però, els socialistes y anarquistes, y aquests ab molt més vigor, combaten al exèrcit com símbol de opresió, com element incompatible ab la organització social a que aspiren. El consideren com el braç y baluart de la burgesia.

Ab tot, entre l'anarquisme y el socialisme hi hà avuy diferencia essencial. Aquell aspira a la revolució; aquest admet la evolució, no és acèrrim enemich de lo existent...

Els anarquistes son tots absolutament anti-militaristes. Els socialistes francesos partidaris de Hervé coincideixen en aquest ordre de idees ab els anarquistes. Segons ells, la fraternitat del proletariat deu impedir les guerres per ser la burgesia causant de les lluites entre les nacions...

Es porta-estandart de la fraternitat universal per fer inútil al exèrcit, l'alemany Bebel, no rebutja pàs la idea patria ni al exèrcit, ja que aspira a transformarlo en una milicia en que predomini la classe proletaria pera conseguir el triomf d'aquesta.

Ara de poch, M. Jaurés presentà un projecte de organització militar que respòn al sistema de Milicia Nacional. Deu ésser per l'estil de la que va tenir Catalunya al sigle XVII; tan defectuosa que's deixà arrebassar els furs.

Periódichs, follets, llibres, películes cinematogràfiques, proclames... S'educa a bordegassos per fer-los ingressar en filles ab sentiments de rebeldía y idees contraries a la disciplina. Al nostre país, escàs efecte han produit les peroracions en que's predica la desobediencia als superiors; però, la indiferencia ab que's mira'ls assumptes militars podría donar els seus fruits en plaç més o menys llunyà. L'aconteixement, sense importancia, del «Numancia» constitueix un seriós avís. Fora lamentable que això se reproduís; car, empenyent, empenyent, s'enderroca.

Al contingent d'anti-militaristes que aporten les ides socialistes y anarquistes que s'espandeixen cada día més, hi hà que afegir els que's titulen intelectuals, la gent dedicada a escriure sobre qüestions socials. No'ls preocupa la necessitat de contenir els efectes d'aquexes idees, lo qual fora fàcil si cundissin només entre la classe proletaria. Pensant més en els drets que en els devers, se va debilitant el patriotisme, y, per conseqüent, l'interés a l'element armat, que viu en un ambient que tant té de pacífich com poch militar. Més abans se considera l'exèrcit com una càrrega que com un sostén de l'Estat; devegades se l'ha vist inútil, devegades perjudicial, costós sempre. Y es precís que se'n pensi tot lo contrari entre l'element que's té per sensat y que ims ara sols ha servit, en general, per plànyers de lo malament que estem. La indiferencia que inspira a les persones instruides del ram civil y eclesiàstich l'assumpte que'ns ocupa, es en benefici dels enemichs de la institució militar.

Altra classe d'anti-militaristes: el «proletariat de levita». Segons Bismark, referintse a Alemanya, la major part dels «candidats de la fam», principalment entre'ls periodistes, son estudiants, «malaguanyats homes de carrera», els quals menyspreuen el treball manual, pera'l que no son aptes, no troben empleu y se dediquen a pertorbar la societat. El seu programa únich se condensa en aquestes paraules:—«Abaix lo existent!»

Cita Le Bon el batxiller Harry, qu'seguí sos estudis fins a ingressar en la Politècnica, y acabà en el patíbol, creyentse, com tots els titulats sense empleu, víctima de les «iniquitats socials». Tots aquests desgraciats, batxillers y llicenciats que han vist desfilar tantes coses sense compèndren cap, son incapassos en absolut de desentranyar la complexitat dels fenòmens socials, no poguent veure sinó les injusticies aparents.

Ab el desprecí progressiu al treball manual, l'exèrcit d'aquests desdixats ha d'anar creixent cada día.

Ademés d'aquest «productes universitaris malaguanyats», porta estandarts del anarquisme y del socialisme, existeixen altres enemichs de la Patria y del exèrcit. En les nacions hont hi hà'l servey obligatori, molts intelectuals agens al sentiment de patriotisme se venjen del temps que l'Estat els ringué baix les seves banderes.

Un escriptor francès, M. George Goyan, diu, parlant d'aqueixa gent incapaç de sofrir la més petita molestia ni de sentir cap abnegació:

«Lo que'ls excita y exaspera durant un any de quarter, es que tenen per camarades camperols y joves artesans, ordinaris, grotters sense delicadesa, brutals sense refinament, y que fan l'amor sense erotisme. Un somniador voluptuós y distingit se creu rebaixat quan el quarter l'obliga a semblants contactes.»

Però, lo que es eminentment paradoxal y—per què no dirho? — sofistich, es apoderarse de la paraula «democracia» y ferla vibrar com un fuët, pera venjar certes susceptibilitats y certs sofriments de caserna que precisament provenen, entre nostres intelectuals, d'una «repugnancia ignota per la democracia».

«La massa proletaria no té cap interés—assegura un escriptor—en retre culte a n'aquesta entitat indefinida y un xich confosa que's diu Patria. Fem saber al proletariat que les conseqüencies d'una derrota afecten en molt poch al seu destí y que'l seu bé personal no li mana que's bati y no's batrà.»Aquesta es la penúltima lliçó del anti-militarisme. Lliçó de «cobardía» que fa intervindre al egoisme com a móvil.»

T.ª ADLANA.

Lo del Principal

L'origen del conflicte

La carta dels autors

Lo que diuen en Guimerà, l'Iglesias y en Borràs

Ahir va aparèixer en la major part dels diaris barcelonins el missatge que'ls dramaturchs catalans han dirigit als mestres don Angel Guimerà y don Santiago Rusiñol, per l'actitut que han prés, segons la prempsa, de negar la seva valiosa cooperació a la empresa del teatre Principal, «per l'acte de descortesía y ingratitut» de que ha fet objecte a don Ignasi Iglesias.

La carta, com es natural, va ésser el tema obligat de totes les converses, no sols en els centres y «penyes» de la gent de teatre, sinó també en totes aquells llochs ahont acostumen a reunirshi persones que's preocupen de la sòrt del nostre.

Ab l'objecte de que'ls nostres llegidors podessin conèixer l'origen d'aquest conflicte, y fixís com també'l curs que segueix, vàrem visitar a don Angel Guimerà y a don Ignasi Iglesias, sentint de pas que no podéssim ferho ab don Santiago Rusiñol, per trobarse ausent de Barcelona.

Lo que diu don Ignasi Iglesias

Al escenari del Romea, aquell teatre que ha estat durant molts anys, l'hostatge del teatre català, vàrem trobar a don Ignasi Iglesias.

Estava esperant l'hora del ensaig de «Flors de Cingle», el poema dramàtich que s'estrenarà'l prop-vinent diumenge en el Teatre de la Naturalesa. Li feyen companyía l'Apeles Mestres, en Jaume Borràs, en Pere Corlina y altres distingits artistes y literats. L'hora del ensaig anava apropantse, y per lo tant la nostra entrevista tenía de ser molt curta.

—¿Voldría dirnos lo que li va passar en el Principal, ab l'ensaig de «Flors de Cingle»?

—No hi tinch cap inconvenient. El representant de don Ramón Franqueza va oferirmo'l teatre y jo vaig acceptar l'oferiment, ab tota la gratitut; mes, acabada la lectura del meu poema, jo sigui el primer día que vaig fer fás de lo que m'havien ofert, vaig rebre la nova de que don Ramón Franqueza no volía concedirme'l teatre.

—De manera que vostè no va solicitarlo.

—Pot assegurar que nó: me'l va oferir don Joseph M.ª Miquel, que no es un senzill «dependent» de la Empresa, com ha dit algun diari, sinó que es el «representant» de don Ramón Franqueza y dels seus negocis.

—Diuen que lo disposat pel senyor Franqueza era ab caràcter general y no anava directament per vostè...

—Això no es cert. El día que vaig llegir el meu poema vaig haver d'esperar a la senyora Morera que estava ensajant ab una companyía que tenía d'anar a Tiana. Més tart la mateixa companyía va continuar fent ús del Principal pera l'ensaig de la comedia castellana «Los Hugonotes». De manera que la disposició del senyor Franqueza va ésser solament pera lo referent a la meva obra.

—¿Ha llegit la carta que'ls autors dirigeixen als senyors Guimerà y Rusiñol?

—Sí, y per cert que m'ha causat una fonda alegría. La mostra d'afecte que m'han donat es molt grossa, però ho es més per la trascendencia que té aquest acte de solidaritat artística que, ben encaminat, podría donar molts y profitosos fruits; tal vegada podría ser el naixement d'una empresa bona y forta que fés arrelar definitivament el nostre teatre català.

—Hi hà qui diu que don Angel Guimerà no ha retirat les obres a la Empresa, tal com diuen els autors.

—Jo no'n sé rès, emprò puch dirli que, cas de resultar certes les manifestacions que s'atribueixen al gran poeta, me causaría una gran tristesa.

Parlant ab don Angel Guimerá

Vàrem trobar al gran poeta quan sortía del Continental y vàrem acompanyarlo llarga estona.

Don Angel Guimerà, tan bon punt li vàrem exposar els nostres desitjos, va tancarse en el més absolut silenci.

—No puch dir rès ni vull dir rès sobre aquesta qüestió.

—Mes vostè ha rebut una carta y, com es natural, deurà contestarla.

—Encara no sé lo que faré. Aquest matí he rebut un missatge, emprò, abans de dir rès, vull pensarmhi.

—De totes maneres, vostè deu estar enterat de lo que li va succeir a don Ignasi Iglesias en el Principal.

—En efecto; vaig enterarme de la conducta del senyor Franqueza y desde'l primer moment vaig lamentarla. Iglesias es un dels nostres primers autors dramàtichs; ha donat obres notabilissimes al Teatre Català y no era pas merexedor d'aquesta desconsideració.

El cronista va despedirse de don Angel Guimerà. ¿Se pot entreveure, en les seves darreres paraules, l'actitut que adoptarà'l gran poeta?

A nosaltres ens sembla que sí...

La opinió de don Enrich Borrás

A darrera hora de la nit hem trobat al eminent artista ca-alà, rodejat dels seus amichs y admiradors, y, com es natural, la conversa que tenien versava sobre la desconsideració que la empresa del Principal ha tingut ab l'Iglesias.

—Es la nota del día—ens ha dit l'Enrich Borràs ab aquella afabilitat que li es propia.

—Y vostè que'n pensa d'aquest conflicte?

Jo—ha dit en Borràs—no'n penso rès, ni'n vull pensar rès, perque no vull creure que hagi succeit.

Se tracta d'un acte tan absurde, d'una cosa tan incomprensible, que cas d'haver passat no trobaría paraules prou fortes pera calificarlo degudament.

—¿....?

—En tots indrets del mon els empresaris guarden pera'ls autors les més altes consideracions y respectes, respectes que's converteixen ab veritable veneració quan se tracta d'autors ja consagrats pel públich, com per exemple, en Guimerà, en Rusiñol y l'Iglesias. Estich segurissim que si qualsevol d'aquests homes hagués demanat pera ensajar una obra seva a qualsevol altre empresari, es més a qualsevol amo de teatre, aquest s'hauría donat per honorat en poguer servirlo.

—¿....?

—Ja li he dit. Se tracta d'un cas massa grós contra'l qual tot correctu resultaría insignificant. Jo creuría tot segut al primer que'm digués:—En Franqueza s'ha molestat ab l'Iglesias o ab en Guimerà, perque aquests han fet un ensaig en un teatre foraster—mes lo que ara's diu no ho puch creure.

Y tot prenent comiat, el gran artista anava ponderant la incorrecció que s'atribueix a l'empresari del Teatre de la Santa Creu, y anava repetint:

—Diguin que hi hà mals entesos, que lo que's diu no es veritat, que no pot ser que hagi succeit aquest fet que no té precedents en el Teatre. Diguin també, si parlen de lo que acabo de dir, que jo no ho vull creure, que no ho puch creure.

Diputació

Ha tornat del seu estiueig el diputat provincial y president de la Comissió d'Hisenda, don Francesch de A. Bartrina.

Ahir va celebrar la seva anunciada reunió la Comissió Mixta de Reclutament.

La reunió va durar escassament una hora y va ser dedicada per complet a la resolució de petites incidencies de diversos expedients.

El diputat radical senyor Borjas ha estat a manifestar al senyor Parés que desde'l día d'avuy resideix a un nou domicili.

El senyor Prat de la Riba ha rebut una comissió del Ajuntament de Tarragona fentli present la més coral felicitació per l'acort de la Diputació, referent a la Mancomunitat Catalana.

A 2.ª pàgina:
L'empresa del Liceu
Parlant ab el marquès d'Alella

Rims de l'hora

Ayma l'Esquerra pau y guerra;
cel lluminós y núvol brú;
el nombre místich de l'Esquerra
va del 1 al 3, del 3 al 1.

D'unificarse la manía,
ha fet sovint que's destriés.
Si ja estés junta, no podría
unificarse sempre més!

Qui no recorda que l'Esquerra
s'ha unificat desde'l brocal?
Unificarse! Al pas y a la sorda
clama l'Esquerra que ella vol

com belles rimes d'una espurna
o uns llabis cità d'enamorats,
unificarse, unificarse,
mentres rodolin les edats.

Ah! Com la patria dignifiquen
desde'ls recons dels Casinets
aqueixes destres que unifiquen
ab tanta fressa de boixets!

L'unió fa mal, l'unió soterra!
l'unificarse lleva fruit.
Deu meu! què fora de l'Esquerra
si un jorn s'unía per descuit!

Mes com allà fins la comparsa
sent l'ideal sense descans,
may deixeràn d'unificarse
—fins ab coltell!—els esquerrans.

Mireu, si no! Mentres el bélich
separatista els diu traidós,
mentres zumzeja el maquiavèlich
—vespa cruel—son cant dubtós,

baix l'influencia de la Lluna,
dea del Cambi somrient,
l'Una que es Triple, Triple y Una,
va unificantse eternament!

TWO.

Polítiques

Les eleccions de la U. F. N. R.

Com que encara no hi hà un veritable acort sobre la candidatura que va triomfar en les eleccions, l'escrutini general s'ha aplaçat.

No's farà fins avuy a la nit, en el Centre Nacionalista Republicà del carrer de Pelayo.

Encara que es probable que no's permeti la entrada al públich, se diu que el governador hi enviarà agents de vigilancia al objecte d'evitar incidents lamentables.

De Mancomunitat

Primera Junta comarcal de Catalunya

La Junta administrativa comarcal de la Montaña Chica», Ribagorzana, ha quedat legalment constituida entre'ls ajuntaments de Senterada, Sarroca de Bellera, Benés, Viu de Llevata, Malpàs, Pont de Suert, Viraller, Llesp, Durro y Sopeira, del partit de Tremp, y Sopeira, Santorens, Bonansa y Montanuy, del de Benabarri adherintshi altres varis ajuntaments, essent elegida, segons reglament, la comissió permanent composta del president, don Ramón Godàs; vis-president, don Tadeu Navarro y secretari, don Francesch Vidal, alcaldes de Pont de Suert, Viraller y Llesp, respectivament.

Se prengueren, tots per unanimitat, importants acorts respecte al ferrocarril Ribagorzana, carreteres, camins vehinals, peons caminers, conservació de camins, ponts, reparació de danys per les inundacions de fa pochs dies, línies telegràfiques y telefòniques en construcció, repoblació forestal, defensa d'interessos hidràulichs, necessitat d'higienisar l'establiment balneari de Caldes de Bohí, etc., etc.

També s'acordà dirigir atenta salutació a la presidencia de la Mancomunitat catalana y als governadors de Lleida y Osca, com fer constar un vot de gracies als actuals representants polítichs de la comarca, un altre al senyor Macià pel decidit interés manifestat en prò del esmentat ferrocarril y altre pera'l senyor president del Consell de ministres.

Quan s'aprovi el reglament per la superioritat, se li donarà compte oportú, aixís ho mereix la seva vintena d'articles.

Se projecten altres acorts de positiva importancia; un d'ells es constituir se la comissió en orgue informatiu consultant de turisme, ajuda com atendre to-

tes les justes queixes que se li fassin.

L'estiueig del president de la Diputació lleidatana per la seva comarca, va essent productiu per aquelles obtidades reconades.

Informació

Varies

Sembla que la candidatura que presentaràn els nacionalistes en les vinentes eleccions estarà composta pels senyors següents: Milàn, Nogués, Gaudier, Tarragó, Mumbrú, García del Corral, Martín, Vallverdú, Companys y Montana.

—L'ex-regidor senyor Escuder s'ha donat de baixa de soci del casino republicà del carrer de la Portaferrissa.

—Ans d'ahir vespre se reuní altra vegada la Junta municipal del partit de «Unió Federalista Nacionalista Republicana» en el local del carrer de Pelayo, junt ab els presidents de centres y interventors, pera buscar la manera de resoldre el conflicte plantejat ab motiu de les eleccions verificades el diumenge últim.

—Diuen de Palma de Mallorca que, procedents de Manacor, arribaren els lerrouxistes germans Ulled y Pich y l'exdiputat provincial senyor Pich. L'«Orfeón Republicano» els va donar una serenada al hotel, que estigué desanimada, perque'l grupu lerrouxista d'aquí es escàs. L'acte passà inatvertit. Ahir havíen de celebrar un miting a la Joventut Republicana. També s'espera que passarà sense importancia, perque les principals figures republicanes d'aquesta han fet el buit a n'aquells propagandistes.

—Dimecres s'embarcà cap a Barcelona l'exministre conservador senyor Sànchez Guerra. Moments abans d'embarcar fou interrogat per un periodista y el senyor Sànchez Guerra, ab gran amabitat, va dir que durant sa estada a Palma apenes si ha parlat de política ab el senyor Maura. Respecte als comentaris que va fer la prempsa madrilenya sobre del seu viatge a Mallorca, va manifestar que'n el partit conservador sols hi hà un quefe, que es en Maura, y que no hi hà llochtinents, sinò únicament soldats incondicionals. Referintse al incident ocorregut a Melilla, va dir que deu ésser un motiu de tristesa, afegint que últimament a San Sebastián, pogué veure que'ls homes que formen l'actual Gabinet se troben preocupats. Entén el senyor Sànchez Guerra que'ls motius d'aquesta preocupació potser siguin els successos ocorreguts y altres que poden ocórrer.

Desde Barcelona el senyor Sànchez Guerra marxarà a Madrid y San Sebastian.

—A Sant Feliu de Guixols s'ha firmat un recurs d'alsada, dirigit al governador civil, demanant el retorn de les quantitats, indegudament cobrades per l'Ajuntament guixolench, ab motiu d'haver sigut revocats pel Ministeri els arbitris extraordinaris que havía creat aquell Ajuntament.

—Ans d'ahir tornà a Madrid el periodista del trust don Dario Pérez, que va venir per la qüestió de la venda del nostre confrare «El Liberal».

—Ha marxat cap a Biarritz el senador senyor marqués d'Alella.

—La nora del marqués de Marianao, la marquesa de Vilanova, ha donat a llum una nena.

—El Círcol Tradicionalista de Terrassa prepara un miting pera el diumenge, día 10 de setembre, en son local social y en honor dels tradicionalistes presos pels successos de Sant Feliu, els qui assistiràn al acte.

Pendràn part en l'esmentat miting el diputat a Corts per Girona don Dalmau Iglesias; el president de la Agrupació [illegible] don Jaume Surià, prebere y el president del Círcol don Ramon Parés.

—La Junta Directiva del Comitè de Defensa Social ha enviat l'adhesió al miting que demà se celebrarà a Cornellà (provincia de Girona), per iniciativa de l'Agrupació Propagandista Católica de la capital.

Sessió del Ajuntament

El jutjat al Ajuntament

Abans de la sessió ha causat certa sorpresa l'arribada del jutge del districte de la Universitat.

Hi hà cert esverament. Alguns regidors de la majoría prenen la prudent precaució de ferse invisibles.

El jutge's tanca ab l'alcalde y s'hi està una bella estona.

Després sabem que ha interrogat al alcalde sobre'l discurs que'l diumenge engegà desde'l balcó de la Casa Gran, el senyor Litran, discurs que'l senyor marqués de Marianao califica de «maravilloso y contundente».

La sessió

Comensa a les 5'15. Presidencia del marqués de Marianao.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Lo del diumenge

El senyor Carreras Candi demana que consti en acta la seva protesta pel fet de que'l diumenge passat, el balcó de Cà la Ciutat servís de tribuna als revolucionaris, cosa que no s'havía vist ni durant els desordres de la setmana tràgica. (Els radicals comensen a rondinar.)

Afegeix que s'ha volgut donar la culpa al alcalde però entèn l'orador que no tota la culpa es del alcalde perque té per indubtable que'l marqués de Marianao va demanar instruccions a Madrid, de manera que si va sortir al balcó a ser ovacionat ab la Marseillesa y si va elogiar després el discurs revolucionari pronunciat, es perque obrava com a mandatari del president del Govern.

Si diuen els castellans que «cada pal aguanti la seva vela» es precís també que cadascú porti la seva responsabilitat y que's vegi l'actitut presa pel Govern en aquest assumpte.

Contesta l'alcalde que no va demanar cap instrucció al Govern y, per lo tant, no'n va rebre cap. Tot se redueix a que li van dir si tindria inconvenient en rebre una manifestació que demanaría l'abolició de la pena de mort, y va accelirhi per creure que «no tenía això rès d'immoral». Quan la manifestació va ser allí, se li digué si hi hauria inconvenient en deixar parlar desde'l balcó, y després, si volía acompanyar al orador al balcó, a lo que hi va accedir, a condició de que demanés als manifestants que's disolguessin. L'orador va demanar desde'l balcó l'abolició de la pena de mort. Y no va passar rès més.

El senyor Santamaría diu que no vol defensar al senyor Canalejas. Afegeix que de lo ocorregut el diumenge en tenen la culpa els clericals que engeguen trets desde'ls convents. Després elogía calurosament al alcalde, y s'asseu tot satisfet.

El senyor Carreras declara que les explicacions del alcalde no l'han convençut, ni creu que hagin convençut a ningú. (Rumors entre'ls radicals). Es un fet, es una cosa ben pública, que'l Govern tenía interès en que la manifestació resultés: per lo tant, es indubtable que l'alcalde obrà per instruccions de Madrid. (Vociferacions dels senyors Igueras y Vinaixa). Segueix l'orador dient que diu lo que diu pera que a Barcelona se sàpiga que al consistori no tothom va enganyat.

L'alcalde torna a dir que va obrar per inspiració propia, sense instruccions de Madrid y que l'acte de diumenge no va ser polítich.

El senyor Vallés y Pujals manifesta la seva opinió de que l'alcalde va obrar, nò com alcalde de Barcelona, sinó com a representant del Govern central, al portarse com se va portar, no precisament al rebre als manifestants, sinó en tot lo posterior, conducta que va promoure agrissimes censures de molta gent (protestes dels radicals), y de molts diaris que, com «La Vanguardia», no son pas enemichs del marquès de Marianao.

L'alcalde replica que no hi hà setmana que «La Vanguardia» no li dediqui censures. (Rialles).

El senyor Vallés:—No tinch d'intervenir en les relacions entre l'alcalde y «La Vanguardia».

Queda terminat l'incident.

Oficial

Oficis dels regidors senyors David Ferrer y Ricart presentant la renuncia del càrrech de vocal suplent de la Junta del Hospital de la Santa Creu.

Ofici del Govern civil desestimant els recursos d'alsada interposats per la Societat de Defensa de la propietat urbana y altres propietaris contra l'arbitri de 1 % sobre'ls lloguers pel servey de conservació y neteja de clavagueres.

Ofici del alcalde solicitant un mes de llicencia pera atendre assumptes de caràcter particular. S'hi accedeix.

Ordinari

S'entra al despatx ordinari.

El senyor Carreras fa quedar sobre la taula el sospitós dictamen del concurs pera la construcció d'un escorxador nou.

Per manca de firmes es retirat el dictamen dels comptes del ex-palau reyal del Parch.

Els demés dictamens no donen lloch a cap incident.

Sobre la taula

Emprèstit de 10 milions de pessetes pera Ensanxe, amortisables en 30 anys.

El senyor Lluhí el combat manifestant que es mala ocasió aquesta pera emetre paper, a causa de la depreciació d'aquest, tant, que la pèrdua casi equivaldria al doble. El discurs es bastant intrincat y ininteligible.

Li contesta el senyor Serraclara dient que'l senyor Lluhí no ha llegit la memoria que acompanya al dictamen. Defensa la necessitat del emprèstit de 10 milions —després d'haverne fet un de 15— per haver fet l'empedrat de immenses extensions de vía pública, entre elles, les carreteres compreses dintre del terme municipal. Creu que'l senyor Lluhí, quan veu un número de més de 6 xifres, se perturba, y ho troba tot dolent y desastrós, per més que, de paraula gremena els milions com si fossin cadenes de rellotge.» Explica el mecanisme del emprèstit pera deduirne que no hi hà por de pèrdua, perque no's pagaràn interessos fins que les obres noves fetes siguin ja reproductives. Sense emprèstit, no's pot fer l'Ensanxe, però l'Ensanxe es reproductiu y permet amortisar el deute.

Creu que'l senyor Lluhí voldría que la comissió d'Ensanxe visqués ab una economía semblanta a la miseria. La comissió no ha fixat la suma de 10 milions a capritxo, sinó veyent y precisant lo que s'ha de fer. Entre altres coses projecta que, en compte de gastar 400,000 pessetes anyals en empedrar els carrers de l'Ensanxe durant nou anys, s'empedrin tots en un o dos, ab la economía de conservació que representa un carrer empedrat sobre un carrer afermat.

Esmenta després, com a obres per fer, la construcció de la presó de dònes y l'empedrat de les carreteres provincials quan siguin cedides.

Les làmines del emprèstit no devenguen interés desde'l dia de l'emissió, sinó desde'l día en que s'entreguen com a paga d'alguna obra feta.

Acaba dient que la comissió manté el dictamen del [illegible].

El senyor Vallés y Pujals parla en pro del dictamen. El desenrotllo del Ensanxe de Barcelona ha sigut tan colossal, que ab els recursos ordinaris es impossible arreglar aquesta zona immensa de la ciutat. No s'acabaría may. Hi hà obres urgents, com ha dit el senyor Serraclara, y especialment urgeix l'acabament de la urbanisació.

Es llàstima que hi hagi trossos d'Ensanxe que estiguin encara ab una urbanisació tan rudimentaria que's pot dir que no n'hi hà. Es ridicol que's vingui a regatejar els recursos pera unes obres urgents d'utilitat, d'embellíment, obres que resten permanents, que's veuen y's toquen, y que's comprèn que son quartos ben empleats.

L'Ensanxe es un orgull pera la ciutat; convé donchs acabarlo quant més aviat millor. Donada la situació del pressupost d'Ensanxe, ab recursos que van creixent, no hi hà cap por respecte al manteniment del emprèstit.

Es cert que l'emissió d'un emprèstit té inconvenients, especialment donades les condicions del d'Ensanxe, però son convenients inevitables y que no superen a les ventatges.

Rectifica el senyor Lluhí repetint lo dit anteriorment, y preveyent perills pera l'emprèstit a causa de la insuficiencia dels recursos d'Ensanxe. Afegeix que'ls seus arguments son indestructibles y que ningú els ha contestat.

Abomina dels emprèstits y califica de paràssits als qui'l soscriuen.

El senyor Marial apoya l'emprèstit, insistint, com el senyor Vallès, en que les obres que s'han de fer, son reproductives y produiràn una economía al pressupost d'Ensanxe.

S'han d'empedrar 279.000 metres de carrer que representen una economía de 400.000 pessetes anyals de conservació, perque conservar l'afermat costa 2 pessetes metre quadrat y l'empedrat, 0'80. A tot arreu del mon se fan les obres públiques ab emprèstit, y es natural que un emprèstit cobri interessos. No està conforme en calificar de paràssits als que prenen paper de l'emprèstit. Considera perillós exposar en sessió pública certes rahons aduides pel senyor Lluhí, y acaba dient que la promoció d'obres públiques es sempre convenient.

El senyor Lluhí declara que'l rentista, l'advocat, el metge, el jutge, tot aquell que no produeix riquesa, es un paràsit. Son professions necessaries, nobles, indispensables, però parassitaries.

El senyor Marial manifesta que dintre un o dos anys, l'Ensanxe tindrà amortisats els emprèstits anteriors, de manera que no hi hà por de fracàs per aquest cantó. El día en que el Govern no xucli els recursos municipals com fa ara, pot ser no hi haurà tanta necessitat d'emprèstit.

El dictamen es aprovat ab el vot en contra dels senyors Lluhí y Monegal.

—Liquidacions de consums que afecten a varis industrials.

El senyors Sans demana que torni a quedar sobre la taula.

El senyor Mir s'hi oposa.

El senyor Carreras pregunta per quin motiu el senyor Soriano el va fer quedar sobre la taula a una sessió anterior.

El senyor Lluhí lamenta que ab aquests aplassaments se perjudiqui als industrials y's desprestigfi l'Ajuntament. Aquest dictamen fa sis mesos que hauría hagut d'esser aprovat.

El senyor Soriano diu que va fer quedar el dictamen sobre la taula perque s'havíen d'esmenar algunes sumes, cosa que ja s'ha fet.

El senyor Santamaría, referintse a n'alguns dels industrials afectats, diu que'ls tocinaires lucren a costa del Ajuntament, però que procurarà en lo successiu evitarho.

Parlen altres regidors y el senyor Sans insisteix en que quedi sobre la taula el dictamen.

El senyor Carreras li pregunta quins motius té.

El senyor Sans, esparverat, queda un moment sense saber què dir, y després manifesta que... d'aquí vuit dies dirà els motius.

S'acorda la discusió immediata y resulta que ningú, ni'l senyor Sans, el discuteix, essent aprovat per 21 vots contra 3.

El senyor Sans diu que té'l pressentiment de que els tocinaires «ens la fregeixen».

Mocions

El senyor Ferrer pregunta si'ls propietaris (que eren), de l'Abacería Central, alegant que malgrat la venda al Ajuntament, son encara propietaris de certs llochs de venda, exigeixen el lloguer als actuals concessionaris.

El senyor Mir contesta que'ls ex-propietaris no tenen cap dret sobre'ls llochs, com tampoch en tenen els venedors, els quals poden ser trets quan l'Ajuntament vulgui. Els actuals venedors de la Revolució tindràn preferencia sobre'ls de l'Abacería que seràn mantinguts o nó, segons resolgui la corporació municipal.

Lo que hi hà es que'ls ex-propietaris tenían un contracte ab els venedors sobre pagament de contribució, però en aquest assumpte no hi vol intervenir la comissió d'Hisenda.

El senyor Ferrer agraeix aquestes explicacions, creu que'ls ex-propietaris no tenen cap dret, però insisteix en que's formulen demandes als venedors de l'Abacería, demandes que son ilegals. Diu també que'ls ex-propietaris han cobrat dels venedors el cànon de juliol, quan deuría haverlo cobrat l'Ajuntament.

El senyor Tauler manifesta que al pendres possessió de l'Abacería pel juliol, se va fer constar en l'acta el deshauci de tots els venedors. Quan se va pendre possessió, els venedors havíen pagat el cànon als propietaris.

El senyor Mir insisteix en que'ls venedors actuals de l'Abacería poden ser trets quan el municipi vulgui.

—El senyor Callén denuncía que al Laboratori s'hi donen per bones mostres d'aliments adulterats, com a la sessió passada va manifestar el senyor Vinaixa.

Més de sobre la taula

—Compte de 4.575 pessetes per neteja del mercat de Sant Joseph.

L'impugna el senyor Sans y el defensa'l senyor Mir, qui diu que, gracies al senyor Pardo, la neteja's fa ara a preu més baix.

El senyor Pardo declara que en vista del desordre que hi havía, va convocar un concurs, va presentarse una proposta ventatjosa, però la cosa està entretinguda fa temps pel senyor Figueras.

El senyor Figueras diu que era «pera estudiarho». (L'explicació no convens a ningú).

El senyor Pardo diu que de 15 duros diaris, a 5 duros que fixa la nova proposició, hi hà prou diferencia pera que no s'hi posin entrebanchs.

El senyor Mir manifesta que l'assumpte es a informe del inspector del mercat, y que'l dimecres vinent la comissió resoldrà. Els comptes actuals son segons contracte.

El senyor Carreras demana que vingui'l contracte.

El senyor Mir no hi té inconvenient.

Però després resulta que no hi hà contracte, sinó acort.

Després de llarch debat es aprovat el dictamen.

Final

Per medi de proposicions se cedeix la banda municipal pera anar a tocar a la «Casa del Pueblo», votant en contra els senyors Vallès y Carreras, per entendre que sols s'ha de cedir pera tocar en llochs públichs.

S'acorda, ademés, que vagi la banda a tocar al Poble Nou a la vía pública, davant del Ateneu Republicà Democràtich.

Els senyors Callén, Vallés y Ferrer, demanen que s'autorisi al industrial senyor Mir, pera portar a l'Exposició de Madrid unes vidrieres que son a Bolles Arts.

Passa a la Junta de Museus.

S'aproven altres dictamens de sobre la taula y s'aixoca la sessió a les nou.

L'EMPRESA DEL LICEU

Parlant ab el Sr. Marquès d'Alella

La resolució de la Junta
Motius que ha tingut pera concedir la empresa als senyors Casanovas y Molto
Contesta a les observacions de mestres y críticis

Al objecte de poder ampliar les noves que donàrem en l'edició d'ahir al matí, vam visitar al senyor marquès d'Alella, president de la Junta de govern del Gran Teatre del Liceu.

El senyor marquès ens va rebre ab aquella amabilitat que'l distingeix y ens va parlar llargament de la solució que la Junta que presideix ha donat al problema plantejat per la mort den Bernis.

La Junta—ens va dir el senyor marquès—ha llegit ab l'atenció que's mereixíen les opinions manifestades a'ls redactors de LA VEU DE CATALUNYA per distingides personalitats del món artístich, y abans de pendre acort sobre l'assumpte que ha motivat les seves reunions, ha tingut en compte aquelles indicacions que se li feyen ab el bon propòsit de que'l Gran Teatre, desempenyés, en el món de l'art, el paper que de dret li correspòn.

A la Secretaría del Liceu se varen rebre cinch proposicions suscrites pels senyors següents: don Francisco Casanovas, don Damià Simó, don Just Sanchez, don Carles Mestres y don Alfret Volpini.

La Junta les va examinar detingudament y totseguit va fixarse ab la de don Francisco Casanovas a qui va concedirse, per presentar millors condicions y garantíes.

El senyor Casanovas desenrotllarà els negocis d'empresari en companyía del senyor Molco y baix la rahó social de Francisco Casanovas y C.ª

Entre les moltes rahons que s'han tingut en compte pera concedir la empresa als esmentats senyors, hi hà la de que don Francisco Casanovas es un antich empleat de la casa, coneixedor de tots els seus negocis y relacions, y colaborador entusiasta del difunt senyor Bernis en la formació del plan artístich pera la prop-vinenta temporada. El senyor marquès d'Alella va fer grans elogis del senyor Casanovas, dient que era una persona de gran ilustració y de molts coneixements artístichs, si bé la seva extremada modestia personal ha fet que aquestes belles qualitats no's posessin de relleu devant del públich. Algunes vegades—va afegir el senyor marquès—s'ha censurat al senyor Casanovas perque alguns dels espectacles donats al Liceu no han estat a la altura artística que era de desitjar, mes s'ha de tenir en compte que això ha sigut degut al reduit presupost de que ha pogut disposar, may a la manca dels seus coneixements y entusiasmes.

A totes aquestes bones condicions té d'afegir-shi la colaboració que li ha promés el senyor Molco, la qual assegura la continuació dels contractes ab els millors artistes, algún dels quals ja volía donarlo per anulat per havérseli presentat millors proposicions. Convé advertir, ademés, que'l senyor Molco a la seva condició d'agent teatral hi afegeix la d'empresari dels dos tatres de Trieste, del de Bolonia y del de Mantua advertint que aquest darrer encara que establert en una població poch important té una alta reputació artística.

Aixís, donchs, pot dirse que la vinenta temporada del Liceu serà una continuació de les anteriors. Entre'ls prestigis del senyor Molco y els coneixements del senyor Casanovas, el qual té contractats a nom seu els chors, figurants, etc., podrà continuarse dignament la missió confiada al Liceu fins que arribi l'hora de convocar el nou concurs.

Al preguntar al senyor marquès si la Junta estava autorisada pera concedir la empresa del Gran Teatre sense fer un nou concurs, ens va respondre:

—Abans de ferho ns hem assessorat degudament y hem cregut que teníem facultats pera resoldre, to a vegada que's tracta d'un assumpte urgent, ja que'ls artistes eminents resolen els seus contractes abans de setembre. Prova d'això es el fet de que una de les proposicions rebudes ha sigut retirada per considerar el seu autor que ja no tenía temps hàbil pera formar companyía.

La Junta, per altra part—va dir el senyor marquès—té una excelent impresió de la companyía formada pel difunt senyor Bernis y desitjava que la nova empresa se'n fes càrrech. De la companyía esmentada se'n pot fer l'elogi dient que ún dels que preten en la empresa va retirarse tan bon punt va conèixer aquesta determinació, ja que segons va manifestar, una companyía tan notable li recargaría excessivament el presupost.

Per últim, el senyor marquès ens va parlar d'algunes de les observacions publicades en les columnes de LA VEU.

Sobre la que fà referencia a la idea de administrar el Gran Teatre els mateixos propietaris, va dir que no es probable que ho acceptessin, tota vegada que sempre que en algun lloch una agrupació ha dirigit empreses d'aquesta naturalesa, s'han presentat grans inconvenients.

Per lo que toca a formar un concurs retrassant la temporada, es impossible, donades les moltes famílies que directa o indirectament viuen del Liceu. Ademés, es cosa sapiguda que durant els darrers dies de Carnestoltes, la bona societat no assisteix al teatre, per tenir festes particulars, de manera que obrir el colisseu en aquells dies o en Quaresma fora anar a un fracàs segur.

Referintse a les temporades wagnerianes, el senyor marquès va dir que la primera va produir beneficis, emprò que la segona va donar un dèficit ben notable.

Per últim, ha manifestat el senyor marquès que quan vingui l'hora de fer un concurs, la Junta escoltarà totes les observacions que se li fassin sempre que tinguin algún caràcter pràctich. Dir que s'ha d'enlairar la cultura artística y que els espectacles s'han de realisar ab més esplendidesa, no conduex enlloch, en cambi, donar solucions pera trobar més elements artístichs y pera arbitrar recursos fora una obra excelent y tots podrien contribuirhi fins a colocar el Gran Teatre en el lloch que de dret li correspòn.

***

Ahir a darrera hora de la tarda va marxar a Milàn el senyor Molto, de la nova empresa del Liceu.

Abans de marxar va firmar, junt ab el senyor Casanovas, la escriptura de la societat que, durant la temporada vinenta, regirà'ls destins del Gran Teatre.

El viatge del senyor Molto a Milàn té per objecte refermar els contractes que'l difunt empresari don Albert Bernis tenía establerts ab diferents artistes.

Els catalans a Amèrica

A l'Uruguay

Credo patriòtich

Continuen molt animades, ab aument de concurrents, les reunions del dijous en el Centre Català, de Montevideu.

Ademés dels assiduus concurrents, hem tingut el gust de veure congregats als senyors Triay, Solé, Requesens, Rovira (A.), Serra Delgado, Pons, Olivera, elements de gran valúa de nostra colectivitat.

Ultimament, ún dels iniciadors de tan agradables reunions, l'enginyer don Ramón Canals, pronuncià acertadíssimes paraules pera concretar les aspiracions d'un nucli d'amichs, quasi tots nous en el Centre Català. Sa feliç improvisació quedà sintetisada en aqueixes quatre afirmacions que constitueixen un credo patriòtich, de fàcil realisació:

Primer. Fer tot lo precís en defensa de la gloria y dels interessos de la patria catalana; convensuts de que cumplim nostre dever, y donem també esplendor al Estat espanyol, del qual forma part integralment Catalunya.

Segón. Preocuparnos sèriament dels interessos del Uruguay, patria nostra adoptiva, procurant esteriorisar aqueixos sentiments en tot moment oportú, al objecte de fer simpàtica nostra colectivitat y obtenir la preponderancia y ventatges que d'això poden derivarse.

Tercer. Treballar en la mida de nostres forces y ab tota lealtat, pera que l'actual Centre Català sigui sempre la més genuina espresió de la mentalitat catalana en l'Uruguay.

Quart. Constituir decididament, ab tota l'ànima, deixant en absolut tota classe de prejudicis una veritable germanor entre'ls catalans y especialment entre'ls aquí reunits, al objecte d'estimular ses empreses, alegrarnos ab sos èxits ajudarlos en ses desgracies y fomentar per tots els medis la cultura colectiva.

L'aprovació fou general; y ho fou tant més perque, segons les oportunes manifestacions del antich soci, senyor Baix y Bahí, no han sigut may altres els propòsits del Centre Català com los den demostrar les pàgines del «Eco», l'orgue oficial de la Societat. Ab lo qual apareix ben patentisat que'ls nous elements que venen a vigoritzar el Centre coincedeixen en les aspiracions dels fundadors, els quals tindràn en aquells, colaboradors actius y eficaços.

La vetllada acabà ab una lectura patriòtica y ab cants populars de l'anyorada terra.

***

Ha arribat a Montevideu l'inspirat escultor català Lleó Solà. Una trentena de socis d'aquell Centre Català, periodistes y artistes, fletaren un vapor pera anarlo a saludar en alta mar.

Al moll Mariel fou rebut per una gran concorrencia d'amichs, periodistes, artistes y fotògrafs que'l saludaren efusivament.

Un periodista li preguntà pel monument que ha de fer allí y en Solà va contestarli:

—He tractat de reviure a l'Artigas; tinch gran admiració pel guerrer, pel polítich, y per l'home, lo mateix que per l'admirable «Epopeya» de Zorrilla de San Martín; m'he empapat en ella; y pera convèncem que he conseguit personificar al hèroe en el bronze, donarli vida y calor a sa carn; es que m'he trasladat fins Amèrica, sense aturarme devant dels sacrificis de totes classes que'm sortiren al pas. Tot ho he deixat, patria, gloria, familia y afeccions volgudes, per respirar l'ambient que respirà Artigas; per seguir les petjades de sos passos, per sentir son esperit que encara vaga per l'Uruguay, com si estigués dintre de sa investidura carnal... Mireu si tindré interès en crear-n'eligie la personalitat del gran hèroe sudamericà.

—¿Creu vostè que ho conseguirà?

—Sí; sols desitjo concebirlo, com ha lograt immortalisarlo'l poeta en l'ànima del poble, al escriure les vibrants pàgines de sa historia. Es una figura colossal de la independencia, pintada per una colossal figura de les lletres americanes....

—Té rahó; la veritat que'l «gesto» de vostè, d'allunyarse de la patria en moments del triomf artístich de sa obra «El Alba», el fa doblement simpàtich a nostres ulls; y s'ha guanyat ab això tota nostra estimació. ¿Pensa estar molt temps entre nosaltres?

—Dependeix del treball que tingui. Jo no soch home pera estar desocupat. El meu afany es: crear; crear, molt, molt. Tinch febre de treball. Ab el bocet d'Artigas, com el plaç era curt, he arribat a treballar fins 14 hores diaries, pera acabar a temps; ja veu. Apenes dormía, sols deixava la tasca pera rellegir la «Epopeya» consultant datos. Quina obra tan hermosa!

—De veres que es gran; com tot lo den Zorrilla de San Martín. ¿Coneix vostè «Tabaré»?

—Es un poema preciós. ¡Què bella encarnació pera la escultura serien els episodis de «Tabaré»! ¿Hi hà quelcom que immortalisi aqueixa obra a Montivideu?

—¿En escultura? Rès.

—¡Quina llàstima! ¡Se prestaría pera ser una gran creació pera adornar un jardí públich!...

A l'Argentina

Un tenor catalá

S'han rebut falagueres notícies d'haver cantat ab molt bon èxit en diferents teatres de la provincia de Buenos Aires el jove compatrici Fidel Sanllehy, qui posseeix una bon timbrada veu de tenor. Se dedica a la sarsuela gran y ab moltes probabilitats de que pugui interpretar òperes d'alguna importancia.

Conferencia del Dr. Martí Dedeu

La quarta conferencia de la tanda organisada pel quinzenari «La Roqueta», va tenir lloch en els salons del Casal Català, de Buenos Aires, a la nit del día 29 del passat mes.

La importancia del tema «Psicología del Poble Català» y el prestigi del conferenciant Dr. Martí Dedeu, van atraure una major concorrencia que les conferencies anteriors.

Lo complexe del assumpte que va moure tant interès, va privar al conferenciant de poguts traciarlo en totes les seves fases. Se va concretar en fer una ressenya historica de Catalunya, en els principals fets que tenen relació directa ab la fisonomía y caràcter propi del poble català y va quedar en continuar el día 5 del corrent en el mateix local y hora. Va detallar principalment la població ibera, la fenicia, la cartaginesa y la romana com a principals pobladors del territori català. Va ressenyar després el fet historich del comte-duch de Olivares, juntament ab l'aixecament dels «Segadors», promogut per Pau Claris, y el regnat de Felip V, acabant en la historia present casi en nostres díes.

El conferenciant, que fou escoltat atentament per un nombrós auditori, va rebre una gran ovació al final de la seva disertació. Donat l'entusiasme que regna pera escoltar la paraula del doctor Martí Dedeu, la pròxima conferencia, promet veures molt concorreguda.

«Casal Català», de Buenos Aires

Aquest important Centre de cultura celebrà el día 12 del corrent una conferencia sobre l'interessant tema «El Lied Català», a càrrech del inspirat poeta Miquel Balmàs Jordana, ab audició antològica pel mestre Ernest Suñer.

Aquesta conferencia ha sigut la primera de les organisades per l'Orfeó Català y ha sigut molt interessant.

La salut pública

Dimecres va anar a La Riera el governador civil ab el doctor Bejarano y el metge que aquest va anar a cercar a Barcelona, el senyor Mayol Mir, qui, voluntariament, s'ha encarregat de les malalties infecciones, deixant al metge del poble sols les malalties comuns.

El governador s'ha enterat del estat sanitari del poble y de les mides preses, tornant a n'aquesta capital ab els doctors Bejarano, Deo y Cuchi, quedant assegurada l'assistencia facultativa. Se va ordenar se montessin les barraques-hospital pera l'assistencia dels malalts pobres. El doctor Bejarano va felicitar a l'alcalde, al rector y especialment al vicari, que es l'hèroe de la caritat pels aussilis donats als malalts. Segons telegrafíen, han sortit de Reus cap a La Riera tres metges voluntaris.

—El governador de Tarragona va comunicar al Govern que a La Riba, Camp de Tarragona, hi havía hagut una defunció y dúes invasions de malaltía sospitosa.

—Els metges doctors Barrufet y Frías, de Reus, ans d'ahir marxaren tap a La Riera a estudiar clínicament la malaltía sospitosa y el material sanitari enviat pel Govern.

—Un individuo de la brigada sanitaria de La Riera abandonà el servey y se n'anà cap a Tarragona. Allí li manaren que se n'anés a la casa Blanca, ahont està en observació.

Els diaris de Tarragona se queixen de que entrin y surtin lliurement d'aquella ciutat persones que venen y van de La Riera y altres pobles en que hi hà malalts sospitosos.

—De Roda de Barà (Camp de Tarragona), poble veí de La Riera y de Bràfim, ahont hi hà malalts sospitosos, ens escriuen dientnos que, ab motiu de lo que està passant a La Riera y pera posar fòra de perill la salut de tot el poble de Roda se demana al inspector general de sanitat interior que disposi una inspecció de l'aigua y la canalisació que abasteix a n'aquell poble y a la estació del ferro-carril de M. al S. y a A.

Consta a n'aquells vehins de Roda que en el curs d'aquelles aigües hi beuen les cavallerfes, s'hi tiren porquerles y fins hi han rentat llur roba aqueixes caravanes de pobres que van per les carreteres.

(PER TELEFON)

La qüestió sanitaria

Tarragona.—El governador civil ab el doctor Bejarano y altres han visitat La Riera.

Han conferenciat ab el mitge encarregat de dit poble.

La malaltía sembla estacionada y ab tendencia a desaparèixer.

S'ha comentat molt el fet de que'l governador de Barcelona hagi prohibit la entrada en dita ciutat de fruites y verdures del Vendrell.

«El Diario de Tarragona», fentse ressó de la protesta del Vendrell, pregunta: ¿Què hauría dit el governador de la provincia de Barcelona si a mitjants de juliol haguessim adoptat idèntica mida ab respecte a Vilanova y Geltrú?

Subasta d'obres públiques

Ahir va celebrarse a la quefatura de Obres públiques una reunió pera examinar les proposicions presentades a les obres públiques en projecte.

Hi assistiren, en representació del governador el senyor Die y Mas, el senyor Duràn y Ventosa, en representació del president de la Diputació, l'enginyer quefe Sebastià Puig y el notari senyor Rufasta.

S'examinaren les proposicions presentades a concurs, aprovantse totes, que's concediren en la forma que segueix:

Jaume Sanyé.—Camí vehinal de Torelló a masies de Sant Hipólit de Voltregà, per Ordeig.

Enrich Mirambell.—Construcció o rehabilitació del camí vehinal de Tordera a Hostalrich.

Don Assenci Portabella.—Camí vehinal de Sant Feliu del Recó, barriada de Sant Esteve de Castellar a Sant Llorens Savall; enllaçant a Prats de Llussanés.

Don Antoni Rosal.—Camí vehinal de Berga a Sant Llorens de Morunys, primera secció, fins al límit de la provincia de Barcelona.

Don Sants García.—Camí vehinal que, partint del kilómetre 20 de la carretera de Bassells a Manresa, creua el riu Cardoner pel pont de Valls, passant pels agregats Comner y Saló, del terme de Sant Mateu de Bages, fins al punt conegut per Dues Aigües de Vallmanyà, corresponent al terme de Pinós (Lleyda).

Don Sants García.—Camí vehinal de Sanpedor a Castellnou de Bages, passant per Bugaroles, davant la iglesia parroquial y el Collet de Salles de Figueroles en direcció al Putxet.

Don Joan Fló.—Camí vehinal de la carretera del Estat, de Sant Sadurní de Noya a Sant Jaume dels Domenys, passant per Castellví de la Marca y acaba en la mateixa carretera.

Don Tomàs Manent.—Camí vehinal que uneix el poble de Cabrera de Mataró ab la carretera del Estat, de Vilassar de Mar a Argentona.

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Maneige francesos

Madrid, 31, 12'30 matinada.

Un corresponsal comunica desde Melilla que l'agresió dels moros a nostres tropes en les immediacions del riu Quert es conseqüencia dels manejgs dels emissaris francesos y creu que s'acosten greus acontexements si's té en compte que'ls agitadors han vist en lo ocorregut un pretext pera prosseguir les seves predicacions entre les kàbiles.

Telegrama oficial de Melilla

Madrid, 31, 5'15 tarda.

Al ministeri de la Guerra han facilitat el següent telegrama oficial de Melilla, del que'l senyor Canalejas ha donat compte al Rey en el Consell:

«Melilla.—Capità general a ministre de la Guerra. — He estat a Taurriat-Tag y he conferenciat ab el general Larrea; veyent les posicions ocupades y tractant de les operacions de les columnes combinades.

El projecte del general Larrea fou fer una demostració ab les columnes a les seves ordres, pera ocupar dos turons, donant temps a que la columna Aizpuru, que va sortir de El Archa, arribés, pera agafar la harca entre dos fochs; però trobant escassa resistencia va ocupar la columna Serra el turó situat en la confluencia dels rius Mazin y Quert.

La columna de artillería del general Larrea va ocupar l'altura de Igshafen, a la esquerra de l'anterior; y la columna Aizpuru l'altura de Incuyen.

L'artillería va barrer el poblat de Hamar, protegint el pas de la harca amiga pel riu Quert.

La policía indígena y dúes companyíes protegiren les forces d'enginyers que volaren les cases dels rebels, mentres la harca amiga, tirotejantse ab els rifenys a la vora esquerra del Quert, recullía botí: quevíures, ganes y grans en molt considerable cantitat.

Les tropes pernoctaren en les posicions.

Sols hem tingut un ferit: el moro Mahamed-Ben-Dudrid, de la kàbila de Mazuza.

Avuy, al executar el càstich del poblat de Ulat-Alí, s'han presentat els vehins als oficials demanant perdó y oferint designar les cases dels culpables. Els he posat la condició d'executar avuy mateix, al campament, acte de sumissió lo que han realisat, sacrificant caps de bestiar, y imposantlos una multa de 500 duros que pagaràn en el lloch denominat La-Vaman.

Han seguit volantse ab explosius les cases dels designats culpables, sens resistencia.

L'obgectíu de demà es castigar al poblat de Igshafen, imposant forta multa y seguint al Zok de Zabuya, ocupant algunes altures immediates que'l dominen pera imposar definitivament la nostra autoritat y fer demostració de forsa.

La columna Vallejo se retirarà a Taurriat y el general Larrea, ab les columnes Serra y Aizpuru, realisarà la operació.

Notes de Melilla

Madrid, 1, 12'30 matinada.

Noticies particulars rebudes de Melilla diuen que dies abans de l'agressió a la brigada topogràfica a la vora del Quer, un comerciant indígena se va presentar en el domicili d'una respectable persona d'aquella plaça, dient que un criat seu que havía estat a la Alcazaba, en la qual resideix l'afrancesat fill de Bu-Amema, va veure que arribaven a l'Alcazaba els kaids rebels Amar, M'Talsa y Mizian, conferenciaren ab Bu-Amema y varen desaparèixer misteriosament.

Pochs díes després 60 camells conduíen, atravessant el Muluya, cada un tres enormes caixes de municions.

(També s'ha dit que'ls cadavres del

quatre soldats morts en l'agressió, que no fou possible rescatar en el primer moment, han sigut brutalment mutilats.

Els kabilenys enemichs tallaren els caps dels espanyols y els han passejat pels zoks.

El trist trofeu, al qual s'incorporà'l cap d'un moro molt adicte a Espanya, fou passejat burlescamente pels poblats.

Melilla.—Les noticies que's reben del camp confirmen que'ls rebels han sofert moltíssimes baixes, morint la majoria dels ferits per falta d'assistencia facultativa.

Entre'ls morts hi figura'l germà del kaid Abduair y altres moros prestigiosos.

El dimarts, quan protegits per l'artilleria varen poder els moros adictes avensar per la vora esquerra del Quer, varen aparèixer moltes banderes blanques y molts kabilenys demanaren perdó.

Conduits a presencia del senyor Larrea, aquest els va imposar condicions durissimes pera obtenir el perdó, imposantlos fortes multes que havien de satisfer en el terme de tres dies.

Altres molts culpables han fugit al interior, temerosos del castich.

En les operacions efectuades han quedat destruits tots els poblats de la fracció de Ullat-Hamar y destruides les collites.

El repartiment del botí que tingué lloch entre'ls moros lleals va donar motiu a nombrosos incidents.

Hi hagué moments en que's temía que dimissin ses qüestions per mediade les armes, però la presencia de la oficialitat del batallò de cazadors de Catalunya va impedir que la cosa passés a majors.

Per ordre del general Aldave han sigut portats a totes les posicions colóms missatgers pera estar en constant comunicació ab la plaça y posicions importants.

Tornaren a la plaça en automòvil el general Aldave y els ajudants que l'acompanyaren en sa excursió.

La harca amiga de Beniscar passà'l riu Auer castigant als poblats rebels allí enclavats y cremant les aduars dels Beniadel.

Una companyía d'enginyers que la acompanyava acabava de volar ab dinamita molts poblats.

En vista de la traquilitat que hi regna, a conseqüencia del castich, ha tornat al campament de Segangan la columna del general Cozco que estava de reserva durant l'acció pera acudir ahont fos necessari.

El general Larrea continuará ab les forces al seu comandament en les posicions ocupades.

Judicis de la premsa

«El Mundo» les aprèn contra'l general Aldave dient que no té les condicions que's necesiten pera estar al davant del exèrcit de Melilla.

Afegeix que ha sigut un error del general la petició de reforços que suposaria gravar mútilment els presuposts de la nació.

No esperàvem — segueix — que sortís del Consell de ahir el relleyament del general Aldave, però sí, la ferma actitut d'Govern de manifestar quins eren el designis y la voluntat d'Espanya.

El Govern no ha pensat en fer cas a la petició de forços, car el senyor Canalejas creu que ab 22 mil homes que hi ha a Melilla, sobren forces pera atendre a les contingencies d'allí; pel contrari, pensa minuir la guarnició.

«España Libre» diu que si la premsa parla de cotes entre ministres, de crisis y de cep de territoris, es perque existeixen aquestes coses.

La premsa no inventa. Podrà convenir cobrir apariencies, però tot el mon sab que'l ministre de Marina està sentencia y sortirà del Govern, y que a les mulleries se parla de la cessió de Cuba y Fernando Póo.

«España Nueva», reculint les manifestacions fetes ahir pel senyor Canalejas, referintse a la premsa que propala rumors de crisis y divergencies en el si del Govern, diu que en tots els països del mon els periòdichs son els primers en fomentar totes les qüestions que afecten l'honor nacional y als partits polítichs.

«La Correspondencia Militar» diu que Espanya per sa situació estratègica y per sa població superior a 20 milions d'habitats, por y deu intervenir més directament en la qüestió europea que altres potencies de segon ordre.

Hem dit — afegeix — que existeix equilibri entre'ls dos grupats que'ls disputen'l predomini d'Europa y que pera alcanzarlo anaven a agotar els seus recursos económichs.

Enaquestes condicions un exèrcit de 350.000 homes ab una marina petita, però entrenada, de 8 a 12 acoraçats ab armament molt perfeccionat, rompería el equilibri, inclinant el fiel de la balança cap un dels dos bandols.

L'exèrcit es petit, la marina es moderna, però's trenca l'equilibri europeu si vol del nucli que compti ab el seu ajuntament.

Obriga la confiança de que al despertarse les dormides energies d'Espanya, aquesta arribarà a ser potencia de primera categoria.

[DE L'AGENCIA HAVAS]

La opinió alemanya

París, 31, 10'40 matí.

Berlin.—Anit se va celebrar en aquesta capital un míting pan-germanista, que adopta una resolució en la que's demana que l'Alemanya reclami a França la tornada a les bases de l'Acta d'Algeciras, o bé que s'asseguri al Oest del Marroch drets iguals als de França en tota la part del país mogrebi que li correspòn.

Els oradors van manifestar que no desitgen la guerra, però van afirmar resoltament que'ls alpemanys, amichs de la pau, defensaràn com un sol home, en cas de necessitat, l'honor y els interessos del país.

Les instruccions den Cambon

París, 31, 11'35 matí.

Els diaris se mostren unànims en declarar que M. Cambon porta a Berlin un protocol escrit indicant el màxim de concessions que pot fer França, a cambi d'un desinteressament complet y formal d'Alemanya al Marroch. Si el Gabinet de Berlin les refutja, quedarian rompudes les negociacions.

Instruccions aprovades

París, 31, 2'40 tarda.

En el Consell celebrat avuy a Rombouillet han sigut aprovades les instruccions donades al embaixador de França a Berlin.

Impresions alemanyes

París, 31, 3'25 tarda.

Berlin. — Ha arribat el canciller M. Bethmann-Ollveg.

Aquest matí ha celebrat una conferencia ab el ministre de Negocis estrangers, M. Kiderlen-Waechter, examinant les linies generals de les proposicions franceses, conegudes per haver sigut comunicades pel Govern francès al embaixador d'Alemanya a París, M. Schoen.

La impresió als centres autorisats es que's pot esperar un feliz desenrotllo de les actuades negociacions.

En Cambon

París, 31, 10'47 nit.

Berlin. — Aquest vespre ha arribat l'embaixador francès M. Cambon.

Govern civil

Les Cambres de Comerç

Ahir al matí's va reunir al Govern civil la Junta de la Cambra de Comerç, pera parlar de la llei de reforma de les Cambres.

Denuncia

El governador civil va enviar al fiscal el número d'ahir de «El Correo Catalán», per «excitació a la comissió de delictes», segons afirmació del propi senyor Portela.

De Sanitat

L'alcalde d'Alella va rebre un ofici del governador, referent les ordres sobre qüestions de Sanitat.

Un coet

Respecte d'una detonació que dimecres al vespre's sentí al carrer d'Urgell, el governador digué que's tractava d'un petart de pirotecnia igual al que's va trobar al carrer dels Comtes de Barcelona.

Detenció

Ans d'ahir fou detinguda al teatre Arnau, una senyora que duya un porta-monedes y a dintre una factura d'un mantó de Manila de 400 pessetes.

La detenció fou feta per creure que'l porta-monedes y el «Mantón» foren comprats ab diners procedents d'una estafa de 950 pessetes, que un tal Mariano Zarzosa, va fer a J. M. Llobet.

Anuncis oficials

Companyía General d'Asfalts y Portland «ASLAND».

El cupó núm. 1 de les obligacions preferents d'aquesta Companyía, emeses en primer de mars del any corrent, que fineix en primer de setembre, se pagaràn a les oficines de la Societat de Crédit Mercantil, Ample, 11, durant tot el mes pròxim, de nou a dotze, y transcorregut aquest, els dimecres, a les mateixes hores.

La cantitat líquida per cupó, deduits els imposts corresponents, es de 11'875 pessetes.

A les oficines de la Societat de Crèdit Mercantil facilitaràn les oportunes factures pera la presentació y cobro de dit cupó.

Barcelona 25 d'agost de 1911.—El secretari general, E. Moliné Brasés.

MÉS TELEGRAMES
Y TELEFONEMES
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 31, 10 matí.

«La Gaceta» publica:

Decret nomenant cavaller de la Gran Creu de Carles III al senyor Calbeton.

Reyal ordre disposant que'l plaç senyalat pera la presentació del projecte pera la construcció del ferrocarril estratègich de Badajoz a Fragenal terminí el 6 de novembre vinent.

Varis anuncis de provisió de càtedres, entre elles la de Mineralogía y Botànica de la Facultat de Ciencies de la Universitat Central.

A la familia Salmerón

El president de la República portuguesa ha enviat als fills de don Nicolau Salmerón el següent despatx:

A la familia den Salmerón, l'inolvidable mestre de la democracia espanyola, agraeixo l'efusiu salut que'm dirigeix.—Manuel de Arriaga.

Demanant l'amnistía

La Societat obrera «Nueva España» de Marsella, ha dirigit una carta, firmada per son president, al senyor Canalejas, invitantlo a que, com més aviat millor, concedexi una amplia amnistía als presos y desterrats per delictes polítichs y socials.

De Melilla

Melilla.—El general Aldave marxà a les posicions avençades, pera apreciar la eficacia del castich dels dissidents y felicitar a les harques amigues que contribuiren a la operació.

Tornaren els moros a Mazuza ab un bon botí.

Els nostres moros han tingut dos ferits: un lleu y un altre greu.

Les dònes y fills de la harca enemiga demanaven pietat durant la operació.

Vestíen de blanch y pregaven que no se'ls fés foch.

Els caçadors de Ciudad-Rodrigo tingueren de treure d'un barranch a un oficial de cavallería que caigué en ell, resultant ilés.

Barco averiat

Almería.—El correu d'Africa «Lázaro» trobà en alta mar un vapor anomenat «Truentia» que tenía trencada l'èlix.

El portà remolcat fins a la badía.

Procedeix de Marsella.

Per aquesta causa tindrà que reparar per sos propis medis les averies, perque ha quedat aillat.

Rifa de Madrid

Madrid, 31, 2 tarda.

En el sorteig de la Rifa de Madrid verificat avuy han sortit premiats ab els majors els següents números:

Primer premi, 100,000 pessetes, número 20.192, venut a Málaga, Valladolid y San Sebastián.

Según premi, 60.000 pessetes, número 9.511, despatxat a Sevilla, Barcelona y Badajoz.

Tercer premi, 20.000 pessetes, número 17.732 venut a Palma, Sevilla y Granada.

Premiats ab 1.500 pessetes, números: 29.243, Sevilla; 24.603, Barcelona y Valencia; 21.176, Almería, Málaga y Madrid; 2.559, Alcoy, Almería y Ferrol; 24.159, Granada; 25.772, Madrid, Melilla y Barcelona; 5.957, Palma, Riotinto y Sevilla; 29.876, Alacant, Barcelona y Coruña; 13.892, Madrid y Alacant; 20.595, Madrid; 19.925, Victoria, San Sebastián y Valencia; 22.165, Badajoz; 8.878, Saragossa y Madrid; 8.501, Denia y Sevilla; 8.018, Madrid; 7.927, Madrid.

Consell de ministres

Madrid, 31, 4'15 tarda.

A les deu del matí han comensat a arribar a Palau els ministres pera celebrar l'anunciat Consell presidit pel Rey.

A dos quarts d'onze estava tot el Govern en la Cambra regia y ha comensat el Consell que ha durat fins a dos quarts d'una.

Al saló del regi alcàzar ens ha dit el quefe del Govern:

—Senyors: en el meu despatx oficial donaré a vostès una amplíssima referencia de lo tractat.

A tres quarts d'una el senyor Canalejas ens ha donat la referencia del Consell de ministres que ha presidit el Rey, glosant ab importants manifestacions aquesta referencia.

Ha comensat per dir que dels Decrets que ha firmat el Rey el de més importancia es el que va aprovar el Consell d'ahir relatiu a la divisió del cos d'Administració militar.

El monarca l'ha examinat detingudament; deya el senyor Canalejas que's tracta d'una qüestió antiga, perque ja en 1882 va presentar ell una proposició de llei demanant lo matéix, ja que figura en tots els exèrcits extrangers.

Després ha sigut dinat el president —tot el Consell ha corregut, com era natural, al meu càrrech.

En el discurs que he pronunciat davant de S. M. he fet un resum de tot lo que passa en la qüestió internacional, donant detallat compte d'algunes gestions y incidents que desconeixen alguns ministres.

He dedicat un calurosissim elogi al ministre d'Estat, per l'acert ab que porta les gestions, y m'he extès en tot lo que's refereix als «pourparlers» franch-alemanys, y a lo que pot despèndres de la marxa que segueixen els assumptes objecte d'aquesta tasca diplomàtica.

Nosaltres seguim atentament la qüestió y ens trobem confiadíssims.

Tenim pera això la principal garantía: la rahò que'ns assisteix, la llegitimitat de nostre dret, la justicia ab que procedeixen les demés nacions y la confiança en la virilitat del poble espanyol, quan se compta ab la rahò y ab el dret, ab la justicia y ab la força, que en el moment precis aquesta no hauría de faltarnos segurament; no's desespera.

Nosaltres tenim bones impresions respecte al pervenir y tal com ho sentim ho exposem.

Som correctíssims en la política exterior; permaneixem fidels a nostres pactes y may ens ha guanyat ningú en el compliment de nostre dever.

Respecte a permutes y cessions de territoris, de que tant s'ha parlat en la prempsa, ni sisquera n'hem sentit parlar.

Sens dubte, elements determinats llancen certs rumors pera veure l'efecte que produeixen y ab el propòsit de fer caure a algú en el llaç.

Això es lo del Gran Galeoto: «en fuerza de hablar de algo y de repetirlo se acaba por encontrar quien lo acoge.»

També he tractat en el meu discurs de la presa de possessió del territori de Ifni, ab arreglo al convent ab el Maghzen.

No podem deixar passar el mes de setembre sense que's compleixi lo pactat ab el Soldà.

Molt ens ha perjudicat en aquest assumpte la publicitat que donem a detalls ab ell relacionats; haurà sigut millor no parlarne tant y que s'hagués expansionat menys; però el temperament nostre es axis y no pot remeyarse lo fet.

Altre dels assumptes tractats en el Consell ha sigut el referent al reconeixement de la República portuguesa.

Hem examinat tots els antecedents, recordant quina va ser la nostra actitut en els dies de revolució, y durant els mesos successius.

Hem recordat aixismateix les relacions que hem mantingut ab el país vehí y els incidents desenrotllats en aquests darrers temps y el cambi de impresions ab les potencies sobre la conveniencia de fer un reconeixement simultani de la nova institució lusitana.

França, en ús de son dret, s'ha avensat, però ara continuem en relació ab les nàcions y segurament la resolució serà el reconeixement simultani de la República portuguesa.

He rebut un telegrama del general Aldave en el que'm dona compte de sa estada y de la del general Larrea a Tauriat-Tax y del desenrotllo del progecte del general Larrea.

En aquest despatx se detalla l'acció del càstich y's fan consideracions sobre els fets coneguts que's detallen al telegrama facilitat en el ministeri de la Guerra.

El senyor Canalejas ha seguit dient que s'elogía a la policía indígena y que reforsarem la línia de vanguardia.

D'ahont si que retirarem algunes forces serà dels punts intermitjos que no son necessaris.

Hem convingut en telegrafiar als generals Aldave y Larrea en termes agradables, sense treure les coses de tino, però expressantlos la satisfacció del Govern pel bon servey que han prestat a Espanya al castigar als moros que agredíren a la comissió topogràfica. Se'ls encarrega que ab especialitat fassin extensiu aquest elogi als individuus que formaren l'harca amiga.

L'estat de la política interior ha sigut tema que ha ocupat gran espay en el discurs que he pronunciat devant del Rey.

Li he exposat a S. M. l'estat d'opinió de les classes conservadores, y els insults y injuries ab que'ns obsequa la prempsa d'aquest partit; o millor dit «La Epoca», perque altres periòdichs adhotes al partit conservador son més considerats al jutjar nostra gestió de governants.

Si el llenguatge que emplea «La Epoca» es la expressió sola d'aquest periòdich, no tindría importancia; però si es la expressió del partit a que pertany, allavors al sò que'ns toquen ballarem.

Volem saviguer si entre'ls partits monàrquichs no pot existir més solidaritat que la dels insults y la injuria.

Clar es que nosaltres desde la posició en que'ns trobem no podem tornar colp per colp; però sabem a què atenirnos. Si els conservadors axís ho volen, sigui: jo protesto d'això y seguelxo endavant.

Per altra part els elements de la esquerra parlen de que tornem a procediments reaccionaris y ens amenassen ab la revolució.

Dich lo mateix a uns que a altres. Ni cedirem davant els atachs dels que'ns creuen en pactes ab els republicans, ni farem cas de les amenaces d'aquests.

Coneixem perfectament els seus treballs, seguim ab atenció tota la seva tasca de sapa ab nostres vastos medis de policía y de investigació; y si lo que no son més que propòsits més o menys esboçats o expressió retòrica del desitg, arribés a traduirse en actes, trobaria en nosaltres la repressió més enèrgica dintre del estricte compliment de les lleys vigents, sense apelar a procediments regressius, però sense fer deixació dels devers que imposa l'exercici del poder.

Encara que'ls conservadors diguin que estem en tractes ab els republicans y vulguin coaccionarnos pera sortir al pas del avenç de les idees progressives, no modificarem la llegislació actual en sentit regressiu.

Si'ls conservadors volen això, que demanin el Govern y ho fassin ells, o qui sigui; però nosaltres no podem fetho perque deixaríem de ser lliberals.

Es clar que no estém disposats a tolerar ofenses ni atachs a la disciplina militar, ni excitacions directes ni indirectes a la revolució. No podem anar al camp a que vulguin portarnos les dretes, ni al de les esquerres, perque allavors no governaríem nosaltres: governarien ells.

Crech que pot fetse una política progressiva dins de la Monarquía y estém disposats a ferla, sense importarnos res les impertinencies de les dretes ni les amenaces de l'esquerra.

Ens alegrarem de que les dretes comprenguin quines son les armonies que deuen existir entre'ls partits monàrquichs, pera que si'ls plau les practiquen; com també celebrarem que les esquerra acceptin nostres bones intencions y les interpretin ab l'ample esperit de concordia que meretxen.

Això es en síntesis lo que he dit al Rey.

D'acort ab quant porto exposat, he telegrafiat als governadors y als amichs que tinch en provincies dirigint la política del meu partit.

Cada dia estich més convençut de que el partit lliberal està realisant a Espanya una misió important y per això seguir en el poder aquest Govern mentres compti ab la confiança del Rey y del nostre partit.

Ha terminat el senyor Canalejas aquestes importants manifestacions dient que pera amenisar son discurs ha intercalat en ell la nota cómica de la crisis, donantli compte al Monarca dels rumors fantàstichs que sobre ella han circulat.

El senyor Canalejas ens ha dit també que per un dever de llealtat a la Monarquía y de consideració al altre partit governant se faràn nous presuposts.

No apelarem a cap habilitat pera eludir el cumplment de les nostres obligacions de governants.

El presupost, donchs, se discutirà y espero que s'aprovarà al Parlament.

Les eleccions municipals—ha dit el senyor Canalejas—les farem el primer diumenge de novembre.

Respecte a la obertura de les Corts, no puch donar una data fixa: depén de la marxa de les negociacions diplomàtiques en la qüestió internacional.

Jo voldría poder donar compte al Parlament de la resolució d'aquest punt. Espero que's resoldrà a darrers de setembre o en els primers dies d'octubre.

Aquesta nit, ab el sud-exprès, tornarem a San Sebastián el Rey, els senyors Gasset, García Prieto y jo.

Jo tornaré a Madrid dins de tres o quatre dies.

El senyor Gasset també tornarà aixís que recula la seva familia que es a Zarauz.

Allavors se n'anirà uns dies a un poble de la frontera el ministre d'Instrucció pública, pera preparar el discurs de obertura del curs acadèmich.

El ministre de la Guerra probablement renunciarà al seu estiueig, perque el mes de setembre proposvinent ha de realisar la seva projectada excursió a Melilla.

Una conferencia

Madrid, 31, 5'15 tarda.

Aquesta tarda han celebrat una conferencia'ls senyors Canalejas y Barroso, tractant del conflicte plantejat a Santander entre el governador y l'alcalde. Aquest ha enviat la seva dimissió al Govern ab caràcter irrevocable.

El senyor Canalejas ha rebut una comunicació de varis elements de Vigo, en la que diuen que demostraràn que'ls assisteix la rahó en el conflicte sorgit entre Vigo y Pontevedra ab motiu del contracte ab l'aviador Garnier.

Pera ocuparse de tot això y d'alguns disgustos de política local a Càdiz, han conferenciat els senyors Canalejas y Barroso.

Firma del Rey

Madrid, 31, 9'15 nit.

El Rey ha firmat avuy els següents Decrets:

De Guerra.—Disposant que l'auditor general del exèrcit, don Julià Estremera y Sancho, cessi en el càrrech de auditor general de la segona regió y passi a la situació de reserva.

Promovent al empleu d'auditor general del exèrcit al auditor de divisió don Joseph Fernández Bolaños y nomenantlo auditor de la Capitanía general de la segona regió.

Creant els cossos d'Intendencia y Intervenció del exèrcit ab arreglo a les disposicions de la llei de 15 de maig de 1902.

Concessió de creus blanques y mencions honorífiques.

Disposant que l'intendent del exèrcit don Frederich Estraus passi a situació de reserva per haver cumplert la edat reglamentaria.

Promovent a n'aquest empleu al intendent de divisió don Angel Escolar.

Idem a intendent de divisió al subintendent don Julià Vera.

Nomenant intendent militar de la segona regió a don Ludgard de la Vega.

Idem idem de la quarta regió a don Angel Escolar.

Idem director de la Inspecció general dels establiments d'instrucció y industries militars al intendent de divisió don Gerard Aguado.

Idem quefe de la segona secció de la Inspecció general de les comissions liquidadores al de igual empleu don Joaquim Soto.

Idem intendent militar de la tercera regió al de divisió don Julià Vera Fajardo.

De Hisenda.—Treyent a concurs la adquisició d'un edifici pera oficines d'Hisenda a León.

Idem a concurs l'arrendament de les contribucions a Guadalajara.

Nomenant interventor de Oviedo a don Atilà Núñez Conto.

Jubilant al interventor de Oviedo don Andreu Martínez Nieto.

Notes donostiarres

San Sebastián.—Les Reines Victoria y Cristina han donat aquest matí el seu acostumat passeig, a peu acompanyades de les seves respectives dames, dirigintse a veure al príncep d'Asturias y la infanta Beatriu que jugaven a la platja, al costat de la caseta reyal de banys.

—S'ha celebrat a la iglesia de Santa María l'anunciada missa de «Requiem» per l'ànima dels morts en 1813 ab motiu de la destrucció d'aquesta ciutat.

Han assistit al acte l'Ajuntament en corporació y gran número de donostiarres.

—El president de la Diputació te solicitada audiencia pera que una comissió de les Diputacions de Navarra, Alava, Vizcaya y Guipúzcoa pugi a Miramar a cumplimentar al Rey quan torni de Madrid.

—S'activen els treballs de ornamentació del Camp del Hipich pera que'l concurs sigui brillantissim.

Un guarnicioner de Pau ha regalat una magnífica montura a condició de que sigui disputada en una prova en que sols ha prenguin part oficials espanyols.

—La Societat «San Sebastián Recreation Club» organisa una festa nàutica pera el final del concurs.

—Ha sigut rebuda per les Reines Victoria y Cristina la senyora del embaixador francès, en audiencia de despedida, car Madame Geofray sortirà en el sudexprès, y per lo tant, han comensat els preparatius en el mutis en de jo nada.

La familia del president del Consell ha esmorzat avuy en el Restaurant de Ulia ab el diputat a Corts senyor Canto, íntim del senyor Canalejas.

—L'ajudant del Rey, coronel Echagüe, que ahir va marxar a Vitoria, ha tornat en el ràpit d'aquesta nit pera trobarse aquí a la tornada del Rey.

Cap a San Sebastián

Madrid, 1, 12'30 matinada.

En el sud-exprés han marxat aquesta nit a San Sebastián el Rey, els senyors Canalejas, García Prieto y comte de Romanones.

A la estació han acudit a despedirlos els ministres que queden a Madrid, alt personal dels ministeris, militars y element palatí.

El fusellat del "Numancia"

Un periòdich republicà publica una carta d'un paisà del desgraciat fogainer Sánchez Moya, fusellat a bordo del «Numancia», en la que diu, entre altres coses, que en Sánchez Moya, fill d'una honrada familia, desde fa sis o set anys notaren en el poble que tenía insistencia en figurar y aparèixer com autor principal en certs actes públichs y entre ells en les manifestacions religioses de la localitat, representant alguna vegada la figura de Jesús en les professons de Setmana Santa.

Poch temps després va cambiar de místich en republicà exaltat, donantse a la lectura de periòdichs exaltats, sol·licitant formar part del Círcol republicà que allavors existía en aquesta ciutat.

Ningú l'odiava y el poble enter el judicava com un monomanàtich inofensiu.

De Portugal

Encara no's té noticia oficial de que a Portugal s'hagi procedit a la formació de nou Govern; sols se sab que continúa la vaga, vigilant pots els edificis públichs y industrials les tropes de la guarnició, continuant les amenaces de destruir les fàbriques cas de que'ls propietaris admetin obrers esquirols.

En llibertat

Ha sigut posat en llibertat per haver sigut sobresseida la causa, el redactor de «Espanya Nueva» senyor García Cortés, que fou près pel seu discurs en el míting darrerament celebrat a Jai-Alai.

Les Academies militars

Atenent a les instancies fetes per molts interessants, s'ha concedit ingrés en les Academies militars a tots els asparants que havien sigut aprovats sense plaça en la darrera convocatoria.

Per virtut d'aquesta concessió ingressaràn en la d'infantería 69; en la de cavallería 17; enginyers 13.

En els d'artilleria y administració no hi hà aprovats sense plaça.

Lo que diu "La Epoca"

Diu «La Epoca»:

El senyor Canalejas ens ha dispensat avuy l'honor de consagrar bona part de les manifestacions, a comentar nostra actitut.

No es la primera vegada que ho fà ni la primera tampoch que'ns obliga a manifestarli que de tot lo que escrivim en responem única y exclusivament nosaltres.

Però sa insistencia ens posa en el cas d'afegir que'l nostre únich temor en els actuals moments, es el que'ls nostres amichs estimen que la campanya que realisem no es tan enérgica com mereix la conducta del Govern.

Representem a l'oposició de S. M. y davant del abandono sistemàtich de totes les funcions de Govern, davant la debilitat cada dia major dels ministres ab els enemichs de les institucions, no creuríem cumplir els nostres més elementals devers, si no censuréssim severament lo que s'està fent y en la censura potser no anem tan lluny com seria necessari.

Governi'l senyor Canalejas, defensi la monarquía y l'ordre, imposi'l cumplment de la llei y la nostra censura se cambiarà en aplauso.

Coses de Portugal

Un periòdich, fentse ressò de manifestacions d'un estiuejant que ha arribat de Portugal, diu que allí les senyores no poden sortir soles al carrer perque'l poble les insulta y que en carreteres y trens, quan se reuneixen varis portuguesos, y veuen a un espanyol sol, l'insulten també.

Afegeix que's viola la correspondencia, arribant a anunciarse y avisar en les propies administracions de Correus, ab el pretext de sospitar que contenen quelcom relacionat ab conspiració.

Als certificats se'ls posa'l segell de la República y oficialment s'anuncia als interessats que han sigut oberts pera examinarlos.

Campionat

Gijón.—S'ha acordat concedir al Club deportiu Espanyol de Barcelona el campionat y primer premi de mil pessetes y ademés la copa den Julià Ruera.

Guerrero-Mendoza

Santander.—A les vuit del matí han marxat en automòvil a Zarauz la María Guerrero y en Díaz de Mendoza.

Informació extrangera

[DE L'AGENCIA HAVAS]

Política

El Govern peruà

París, 31, 11'50 matí.

Lima. — El nou ministeri ha quedat constituit en la següent forma: Presidencia y Justicia, Agustí Ganoza; Negocis extrangers, Germàn Leguia; Interior, Joan Salazar; Hisenda, Agustí de la Torre; Guerra y Marina, Manuel de la Torre; Industria, Daniel Castillero.

De viatge

París, 31, 8'49 nit.

Berlin.—Aquesta tarda ha arribat el príncep hereu de Turquía, essent rebut per l'Emperador Guillem.

Greus successos

París, 31, 11'30 nit.

Saint-Quentin.—La campanya contra la carestía dels queviures ha provocat aquesta nit greus incidents.

Quasi totes les fleques y botigues de comestibles han sigut saquejades y robades.

Malgrat els esforsos de la policía y de la tropa, els manifestants han incendiat la casa d'un comerciant.

Totes les botigues estàn tancades.

S'esperen més tropes.

Varia

Vagues a Russia

París 31, 11'57 matí.

Lóndres. — Comuniquen de Odessa al «Standard» que la vaga marítima s'extén al personal de la flota voluntaria.

Estàn en vaga 10.000 minaires.

Els obrers carrilaires amenassen ab secundar la vaga.

La vigilancia dels Museus

París, 31,2'14 tarda.

En el Consell celebrat avuy a Rambouillet, baix la presidencia de M. Fallieres, s'ha acordat deixar cessant a M. Nomoble, director dels Museus Nacionals.

Ademés serà reemplassat el quefe dels guardians del Louvre.

Anunci de matrícula

Universitat de Barcelona

Secretaria general

Conforme a lo disposat en R. D. de 10 d'agost de 1904, els que desitjin comensar els estudis oficials de les Carreres de Practicant y Matrona en aquesta Universitat, en l'any acadèmich de 1911 a 1912, podràn solicitar la seva inscripció en els primers cursos de les esmentades Carreres en el Negociat respectiu d'aquesta Secretaría general, durant els dies lectius del 20 d'aquest mes, fins el 29, de onze a dotze; y el 30, desde les onze fins a les dues y desde les vuit fins a les dotze de la nit.

Les inscripcions se solicitaràn per medi d'instancia, justificant els interessats, al entregar aquella, els requisits següents:

Els Practicants presentaràn certificació de haver aprovat, mitjansant examen en una Escola Normal, els coneixements de la ensenyansa primaria superior, y altra del Registre civil legalisada en son cas, de l'acta de naixement, a fi d'acreditar tenir 16 anys d'edat.

Les Matrones acreditaràn ser majors d'edat per medi de la certificació corresponent de l'acta de naixement; estar aprovades, mitjansant examen en una Escola Normal de Mestres, de la ensenyansa primaria superior, y presentant, les casades, autorització del seu marit pera seguir aquesta Carrera, sense [illegible]

Els Practicants y Matrones abonaràn en el Negociat respectiu, al temps de solicitar la inscripció, 15 pessetes en metàlich (R. O. 18 de maig últim) y un segell mòvil de 10 cèntims pera fixarlo en la inscripció corresponent, y altre de la expressada classe pera'l resguart provisional de la seva solicitut.

Lo que de ordre del Excm. Sr. Rector s'anuncia pera general coneixement.

Barcelona 1 de setembre de 1911.

P. El Secretari general, L'Oficial primer, Miquel Coronas.

Necrología

Després d'haver rebut fervorosament els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica, ha mort en aquesta ciutat donya Elvira Cantijoch y Salvatella, piotosa senyora que era molt estimada de quantes persones se relacionaven ab la seva distingida familia, pels seus sentiments caritatius, bondat de cor y demés dots personals que l'adornaven.

Deu la tinga al cel y concedeixi a la seva senyora mare, germà, germana y demés parents un bon consol en la seva pena, en la qual els acompanyem, suplicant, al ensemps, als nostres lectors una oració per la finada.

De societat

Han contret matrimoni en la parroquial iglesia de la Concepció, el diputat a Corts don Laureà Miró Trepat ab la bella y distingida senyoreta donya Odila Ferrés y Sala.

Apadrinà al nuvi el comerciant y diputat a Corts don Pere G. Maristany y foren testimonis don Victoriá de la Riva y el senyor Morató Santestéban. La nuvia fou apadrinada conforme a ritual.

El casament s'efectuà ab el cerimonial de rúbrica y els invitats foren nombrosos, veyentse la capella especial de l'iglesia de la Concepció y els claustres completament plens per les distingides famílies que compten ab l'amistat dels recent-casats.

Recordem entre'ls assistents a don Joseph Zulueta, don Emili Ricart, don Joaquim Mumbrú, doctor don Enrich Cera, don Lluís y don Carles Barral, doctor don Francisco Vélez, don Carles Senen, don Alfred Maristany, don Salvador Tey don Lluís Homs, don Nil Masó Font, don Santiago Trías, don Joan Artigas don Eduart Micó, don Marcelino M. de Cambra, don Miquel Gaudier, don Eduard y don Joan Ferrés, don Antoni Sala, don Miquel M. Palacios, don Ricart Martí y el senyor Pujol.

Hi assistí tota la familia dels nuvis, inclòs els germans del senyor Miró (don Joseph M. y don Alexandre), que han vingut de Sevilla y de Madrid, respectivament, ab ses distingides famílies pera assistir a la boda.

Acabada la cerimonia, els nuvis y els invitats se trasladaren a la «Maison Dorée», ahont se'ls serví un exquisit banquet.

Moltes enhorabones.

Del Port

—El vapor «Henri Garlinger», vé de Ambers y escales ab càrrega diversa, havent amarrat al moll de Muralla.

—Al seu lloch acostumat ha sigut amarrat el vapor «Rey Jaime I», que ve de Palma de Mallorca.

—De Castelló ha arribat el vapor «Numancia», que ha amarrat al moll de Muralla.

—Al moll de la Barceloneta ha sigut amarrat el vapor «Jorge Juan», que ha arribat de Valencia.

—Ha pujat al dich, pera procedir a la neteja del plà, el vapor «Francolí», arribat de Alacant.

—Procedent de Sant Feliu de Guixols, ha arribat el canoner «Temerario», que ha sigut amarrat al moll de Llevant.

Religioses

Parroquia de la Bonanova. — Avuy, a les vuit, el Apostolat de l'Oració tindrà missa de comunió general, ab plàtica preparatoria pel Rvnt. senyor rector.

Demà comença la novena preparatoria de la festa de Nostra Senyora de la Bonanova. Tots els dies, a les vuit, missa d'infants, cantada per l'escolania.

Tarda, a les sis, trisagi cantat pel Chor de Filles de Maria, exercicis de la novena, sermó per P. Avelí D. Valdepares, de la ordre de predicadors, Salve, pel clero y l'escolania y Besamans a la Verge en el seu cambril.

INGRESSOS de la Companyía dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya

LÍNIES	Kilom. en explotació.	Ingressos desde'l 1 Janer al 20 agost 1911 Pessetes	Cts.	1910 Pessetes	Cts.	Diferencia Pessetes	Cts.	Ingressos desde'l 1 Janer al 20 agost 1911 Pessetes	Cts.	1910 Pessetes	Cts.	Diferencia Pessetes	Cts.
Madrid a Irún y sos ramals	909	1.335.650	24	1.340.901	22	— 5.241	98	27.731.829	73	27.420.294	29	+ 311.535	44
Alar a Santander	139	106.990	26	99.421	38	+ 7.568	88	1.991.177	19	1.986.287	72	+ 4.110	53
Saragossa, Pamplona, Barcelona	773	796.980	87	737.890	85	+ 59.090	02	15.267.413	55	14.546.701	12	+ 720.652	43
Tudela a Bilbao	249	305.306	63	254.922	16	+ 50.384	47	5.836.860	30	5.734.973	92	+ 101.886	38
Almansa a Valencia y Tarragona	524	450.164	47	400.359	45	+ 49.805	02	11.692.706	08	11.411.818	57	+ 280.887	46
Asturias, Galicia y León	741	664.376	06	656.883	99	+ 7.492	07	13.996.880	60	13.934.457	95	+ 61.372	65
Villalonga a Avilés	21	15.098	29	23.809	40	— 8.711	11	511.967	02	505.327	86	+ 83.340	24
Ciaño a Soto de Rey	22	15.510	14	18.052	55	— 3.442	41	435.653	06	478.396	74	— 42.743	68
Lérida a Reus y Tarragona	103	70.594	07	62.033	05	+ 8.561	02	1.310.690	80	1.214.149	69	+ 126.541	11
Sant Joan de las Abadesas	112	114.504	00	117.726	30	— 3.222	30	2.067.389	69	2.135.552	29	— 68.162	60
Valencia a Utiel	88	31.036	81	60.168	90	— 29.131	99	924.072	65	705.702	03	+ 218.370	02
Total la xarxa	3.681	3.907.152	64	3.843.069	21	+ 64.083	43	81.795.591	22	80.172.722	18	+ 1.622.869	04

Barcelona 30 d'agost de 1911. — El Secretari del Comité, *Alfred Fuster.*

Negociém Valors y Cupons
Ells de R. Mas, Sardà, 2 Nts. Centre, 30.

NOTICIES

DE BARCELONA

Ahir el día aparegué ab el cel desembragat de núvols, brillant el sol esplèndidament durant tota la jornada.

Les temperatures segueixen mantenintse a respectables altures.

— Parteres y convalescents: Alimentici Xacolata Profilàctich o de la Salut, especialitat de la Casa Company. Unich que per la seva qualitat nodritiva y excelent gust, merèix la recomanació de la Reyal Academia de Medecina de aquesta ciutat. Se despatxa: Sucursal Vidal y Ribas, Pelayo, 42.

Ha sortit cap a París, Berlín y Dresden el distingit Doctor en Medecina y estimat amich nostre don Manuel Salvat y Espasa, el qual se proposa visitar la notable Exposició d'Higiene que s'està celebrant en la última de les esmentades ciutats y assistir al Tercer Congrés Internacional de Protecció de la Infancia, que ha de reunirse a la capital alemanya.

Desde'l día 15 del corrent, de nou a dèu del vespre, estará oberta la matrícula pera'l vinent curs de 1911 a 1912, a les Escoles Mercantils y Industrials que sosté'l Centre de Sant Pere Apòstol, Trafalgar, 48, principal, en les quals s'ensenyen les assignatures següents:

Càlcul Mercantil, Redacció de documents mercantils, Economía Social, Teneduría de Llibres, Correspondencia Mercantil, Dret Mercantil, Francès, Taquigrafía, Aritmètica y Algebra elemental, Geometría, Física, Elements de Mecànica, Dibuix industrial y artístich, Teoría del Teixit.

El número del Butlletí Eclesiàstich d'aquest Bisbat, corresponent al día de ahir, publica'l següent sumari:

«Carta del Excmo. Sr. Nuncio de Su Santidad al Emmo. Cardenal de Toledo, aclarando un punto de las «Normas».—Sagrada Congregación de Ritos: Declaraciones al «Motu proprio» sobre supresión de días festivos. Idem resolviendo algunas dudas litúrgicas con motivo del mismo.—Comisión «De Re Biblica» sobre el evangelio de San Mateo.—Sobre la Asamblea de enseñanza. —Nuevo registro de Asociaciones.—Certamen literario en honor del Beato Juan de Ribera: Fallo del Jurado calificador.—Acción social católica: Constitución de Juntas parroquiales. (Continuación).—Colecta para los Santos Lugares».

Colegi d'Advocats.—Se fa públich que els senyors colegiats que desitgin desempenyar el torn d'ofici, en el pròxim any de 1912, deuràn presentar les seves respectives instancies a la Secretaría del Colegi, durant el corrent mes de setembre, podent els que prefereixin el torn especial de causes greus, ferne manifestació expressa.

La expedició organisada pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria pera assistir al Teatre de Naturalesa a La Garriga se reunirà el diumenge vinent a la estació del Nort, a les nou del matí, pera sortir en el tren de les 9'26. La tornada s'efectuarà a les 7'11 de la tarda.

Per les immediacions dels locals hont tenim instalades la Redacció, l'Administració y la imprempta, es impossible passarhi si no's prèn la precaució de portar una essencia desinfectant.

Tant les clavagueres del carrer de Escudellers, com les del carrer Nou de Sant Francesch y sobretot les del tros de carrer del Vidre que continúa aquest darrer fins a la plaça Real, llensen una fetor insoportable.

Els veïns, naturalment, n'estàn alarmats y, tenintnos a nosaltres aprop, ne'ns han dirigit pera que formuléssim desde'l diari la oportuna queixa.

— Tot comerciant deu adoptar els Segells de Cauchu flexibles, patentats de la Manufactura de Segells, Gravats, Rètols Sr. Rossi, Plaça Real, 14. Socursal: Rambla Centre, 31. Telèfon, 2.402.

Programa que executarà la banda del Batalló de Caçadors de Barcelona en el cim del Tibidabo el día 3 de setembre, a la tarda:

Pas doble «Gallito», Lope; Gavota «Jap», Soler; Fantasía «Molinos de vientos», Luna; Obertura «La bel·la Galatea», Suppé; Fantasía «La Trapera», Caballero; Pas doble «Gerona», Lope.

— Lavabos, Waters, Banyeres. Models nous. — Preus reduits.
Jaume Sauret, 7, Pelayo, 7

Ha sortit cap a Sant Joan de les Abadesses y Camprodón, el president de la Lliga contra la mortalitat infantil de Catalunya pera continuar l'estudi de les causes de mortalitat d'aquella comarca.

—A l'Exposició Internacional de Buenos Aires s'ha concedit el premi «Gran Diploma d'Honor» a les aigües de Sant Hilari Sacalm.

Els moços d'Esquadra de Castellar participen haverse cremat 20 quarteres de pins del bosch de Sellent, valorantse les pèrdues en 2.0000 pessetes.

Els matexos han sorprés a un caçador furtiu, prenentli la escopeta.

Els de Santa María de Corcó han detingut a dos homes que van batres a una sala de ball, produintse lesions.

— Ab Vitalion ràpit apetit.

Ahir nit, a les onze, al carrer del Ordre (S. M.), ha hagué un desordre per creure uns vehins del núm. 1 que tenien lladres a casa. Se practicà un registre per ordre de l'autoritat resultant que tot estava en ordre.

Dúes vehines del carrer Alt den Mariné van tenir qüestions y una d'elles etzibà una galleda a la seva adversaria, fentli un regular tall a la cara.

El marit de l'agredida contemplava filosòficament l'escena, de la qual se n'ha passat denuncia al jutjat.

Víctima d'un atach de assistolia, va morir sobtadament Eugeni Lopez, de 32 anys, habitant al Poble Nou, carrer de l'Igualtat, 15.

El part oficial diu que ledicho cadáver se hallaba trabajando de fundidor» a la fundació den Torras.

— Pera la neurastenia preneu el «Vi Pinedo».

A les nou de dimecres vespre hi hagué un escàndol al carrer de l'Universitat.

A uns baixos hi viu una dòna ab dúes filles de 16 y 12 anys y un noy més petit, la qual dòna està separada del marit. Sembla que aquest va saber que les noyes eren objecte de molts mals tractes de part de sa mare, per lo qual se presentà a recullirles y com ella s'hi negués, d'aquí disputes y soroll.

Al últim la noya gran se n'anà ab son pare, l'altra y el noy se quedaren ab sa mare, y un municipal va denunciar a tota la familia al jutjat.

— Al carrer Sta. Agna, 21, han arribat nous dischs pera Gramòfons y aparells

S'ha donat compte a l'autoritat d'haver mort una dòna de 33 anys, habitant Fernando Póo, 60, baixos, (Poble Nou) suposantse que fou deguda la mort a maniobres abortives practicades per una curandera que viu a Gracia.

— El desequilibri nerviós, la neurastenia, histerisme, debilitat, anemia y desordres de la nodrició, se curen ab el Dinamógeno Saiz de Carlos

Va ésser portada al Hospital de la Santa Creu una dòna desconeguda que, passant a quarts d'onze del matí pel carrer de Sant Antoni Abat, va sofrir un fort atach cerebral.

Com de costum, la colonia estiuenca de la «Conrreria» celebrarà sa festa major els díes 8, 9 y 10 de setembre.

A més de les festes de balls, fochs, teatre, fut-bol, sports infantils y funcions religioses, diariament hi haurà un concert a càrrech del sextet compost pels senyors Mazzà, Barrera, Castro, Sala, Vinyas y Simó, que executarà obres dels millors mestres.

BONANOVA. — Festa major. Programa:

Día 2 de setembre.— Missa d'infants. Novena, Trissagi. Sermó del P. Valldeperas y Salve.

Día 3. — A les sis, missa y plàtica. A les vuit, missa d'infants de Comunió general, ab plàtica. A les deu, Ofici. A les dotze, missa. A les sis de la tarda, Novena.

Dies 4, 5, 6 y 7. — Novena.

Día 8. — Cap d'any de la Coronació. A les sis missa. A les deu, Ofici ab sermó del P. Gelabert, paúl; a les dotze, missa. A la tarda, concert a la plaça per la Banda municipal.

Día 9. — A les vuit, missa d'infants. A les dotze, trilleig de campanes. Tronada. A la tarda, Novena.

Día 10. — Trilleig de campanes. Diana. Misses tot el matí. Comunió general Almoina als pobres, solemnisant el quint cap d'any del Consultori médich parroquial. A tres quarts de deu, reunió d'autoritats a la tinença d'Alcaldia. Ofici solemnial ab sermó del senyor rector. A les dotze, sardanes a plaça. (Tarda: Novena y castell de fochs.

Día 11. — Missa de Requiem.

DE FORA

—Catòlichs tots y honrats habitants de Cornellà y sa comarca (Girona).—La Agrupació Propagandista Catòlica de Girona, celebrarà el vinent diumenge, a les tres de la tarda, un gran míting de propaganda catòlica a la plaça pública, parlanthi els senyors Joan Más Oliver, de Cornellà; Genís Navarro y Monegal, de Girona; Joaquim Font y Fargas, de Girona; Mossen Joan Barolés, de Banyoles, y Joseph M. Vilahur, diputat provincial.

Acabat l'acte en un espayós local del poble hi haurà escullidíssimes sessions de cinematògraf.

—A la Pobla de Lillet (Bergadà alt) s'hi celebrarà diumenge vinent, dia 3 de setembre, la benedicció de la bandera de la Creu Roja, institució allí instalada desde'l 18 de desembre de 1910. Beneirà la bandera el senyor bisbe de Solsona. Seràn padrins el senyor comte de Güell y donya Josepha Casas, viuda de Joan Artigas. S'hi celebrarà un ofici solemnial. Estàn invitades al acte varies comissions de la Creu Roja, autoritats y distingides personalitats.

—En el teatre del Circol de Recreu de Cardedeu s'han donat últimament dúes representacions d'òpera italiana. S'han posat en escena «Hernani» y «El Barbero de Sevilla». La primera fou cantada per les senyoretes Ranz y Ballcells y els senyors Goiri, Molina, Giralt, Brutat y Escuté, y el «Barbero», per les senyoretes Josephina Roig y Balcells y els senyors Mulleras, Molina, Serra, Brutat y Pomer. Dirigí l'orquestra en abdúes òperes, el mestre Puig.

El sol fet de posar en escena a Cardedeu les dúes òperes esmentades per artistes de veritable reputació, constitueix pera aquesta vila un gran aconteixement, el qual se deu al esforç de alguns desinteressats estiuejants, que no han reparat en fer tota classe d'esforços, inclòs pecuniaris. Entre'ls organisadors hi hà els senyors Uyà, Salvia, Amat, Masó (Gonçal), Badia y Barrera.

El vehinat de Cardedeu, ab tot y no esser les representacions d'òpera lo predilecte pera passar l'estona, correspongué al esforç dels organisadors acudint en regular nombre a les representacions.

La colonia estiuenca també hi acudí, però no tota ella se portà com es degut quan se tracta de secundar iniciatives d'aquesta classe. No faltaren families que, sense justificar seriament ni mitjanament el motiu, se retrogueren de assistir a les representacions d'òpera, es a dir, de prestar el seu concurs a un aconteixement artístich. Y lo que es pitjor encara, tampoch faltà qui, no content en deixar de prestar tot l'apoyament als organisadors de les funcions d'òpera, sordament, amagadament, procuraven fer fracassar l'esforç dels mateixos.

Aquesta conducta ha sigut objecte de censura per part de la majoría de la colonia estiuenca, y en cambi, ha sigut molt elogiada la conducta dels de Llinàs, que hi assistiren en massa.

Per lo demés, la de Cardedeu es molt nombrosa. Entre ella hi han les següents families: Maynou, Salira, Vilaseca, Uyà, Masó, Granés, Salestroni, Sanera, Sagristà, Monteys, Lligería, Jover, Par, Espina, Tusquets, Suñé, Anglada, Santanaña, Amat, Llibre, Reynés, Badia (Casimir), Sabater, Abella, Riera, Julià, Sonet, Pahissa, Cirera, Manen, etc.

Entre la colonia també hi son les de Badia (Joseph M.ª), Ferrer, Franco, Daurella, Sellido y Golferichs, Seranger Font y Masiages.

—Artés (Pla de Bages). Festa major. Programa. El día 3 de setembre hi haurà solemnials funcions religioses ab un nodrit chor y música. Predicarà mossen Ignasi Torredeflot. Professó ab les autoritats, cantantse al carrer Ample la «Corpora Sanctorum», ab acompanyament d'orquestra.

El día 4 ofici de difunts.

Els casinos Artesench, Nou y Cafè Vell han contractat les orquestres «Trullassos», «L'Aliansa» y banda militar, animant les sales de ball. Hi haurà funcions teatrals, cines, cós de bicicletes ab premis (n'hi hà de 100 pessetes) oferts per l'Ajuntament, estiuejadors y senyors nebots de Berenguer.

La seca es un flagell pera aquests camps: els rains s'assequen y els aucells no troben ahont abeurarse. Si no plou aviat les cullites estàn perdudes.

—Hem rebut un fascicle anunciant la festa major d'Olot, la capital de la Garrotxa. Hi hà varies vistes fotogràfiques gravades, d'Olot, la Verge del Tura, y de tots els llochs més principals y pintoreschs de la ciutat y sos voltants. Hi hà també una abreviada noticia monogràfica de la ciutat y després el programa de la festa major.

Día 7 de setembre.—Trilleig de campanes, Almoina a's pobres. Passada de la música, gegants, nanos y cavallins. Completes. Lluminaries a les places y fatxades d'edificis públichs. Teatre Català. Sardanes a plaça y al firal y a les societats.

Día 8.—Aubada. Passada y les tres sardanes de costum. Solemnial ofici a la iglesia del Tura ab sermó del P. Jaume Pons, S. J. Sardanes. Concerts a les societats. Professó. Lluminaries. Teatre. Balls de sala.

Día 9.—Passant. Típichs balls y sardanes. Solemnial ofici. Festa dels Jochs Florals. Sardanes. Concerts. Correguda de vedells andalusos. Concert al firal. Balls de sala. Trisagi. Lluminaries. Tradicional ball-pla, sardana y castell de fochs. Balls de sala.

Día 10.—Solemnial ofici. Curanyes. Sardanes. Solemnial distribució dels premis Mulleras, a Casa la Ciutat. Concerts. Correguda de vedells. Concert al firal. Balls de tarda. Trisagi. Rebuda de les autoritats superiors. Lluminaries. Sardanes. Serenades. Teatre.

Día 11.—Aubada. Benedicció de la bandera del Sometent al Passeig del Firal. Traca valenciana. Te-Deum a la iglesia del Tura. Dinar oficial. Sardanes. Teatre. Balls.

Día 12.—Sardanes al Firal. Tornaboda general a la Font de Sant Roch. Sardanes l'argues. Lluminaria del Parch y sardanes.

—Dimaris prop-passat va inaugurarse'l ferrocarril desde Sant Feliu de Pallarols a Sant Esteve de Bas. De manera que no s'haurà de fer més que una hora ab diligencia desde'l darrer dels pobles esmentats a Olot. Influirà a aumentar les comoditats dels passatgers, no sols el curt trajecte que hauràn de fer ab carruatge, sinó que en combinació ab tots els trens que posi la companyía hi haurà un esmerat servey de diligencies. La inauguració total de la linia hi hà'l plan concebut d'inaugurarse en un dels díes de la pròxima Mare de Déu de Setembre, que es la festa major d'Olot.

Municipi

La comissió de Governació, va tractar de les tarifes dels farmacèutichs, acordant deixarho pera la sessió vinenta, com també lo referent a la forma d'honrar la memoria del senyor Vallés y Ribot.

Pera lo referent a les escoles de bosch, s'acordà que's fusionin les ponencies de ensenyança y de colonies escolars.

S'ha firmat l'escriptura venent al marqués de Robert per 3.301'93 pessetes una parcela del torrent de l'Olla, que té 49'89 metres.

La societat anónima «Tibidabo» ha enviat al Ajuntament un plan d'urbanisació dels trossos de montanya que explota y dels que son propietat seva.

Ademés, considerant la gran importancia d'aquella part de Barcelona, ha presentat igualment un plan d'urbanisació de tota la montanya, en el que procura—segons se diu,—conservar les més grans extensions possibles de parchs naturals.

La comissió de Foment ha passat a informe facultatiu les instancies dels vehins del carrer den Sostres, que demanen la modificació de la rasant y les dels del carrer Alegre de Dalt que soliciten obres d'urbanisació.

Lo referent a la perllongcaió del carrer del Escorial ha quedat pera la sessió vinenta.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Sof y Fills

Barcelona 31 d'agost

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes	»	»	» d.
» » fi próxim.	84'59	84'41	84 42 d.
A F-C. N. Esp.ª fi fi de mes	»	»	» o.
» » fi próxim.	92 55	»	92'55 o.
» Alacant fi mes	»	»	» p.
» » próxim.	92'05	92'50	92'50 d.

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons	8'15	per 100
Isabel	11'15	»
Unces y mitjes unces	8'15	»
Quarts d'unça	7'85	»
Octaus y 1-16 d'unça	6'15	»
Francs	8'40	»
Lliures	27'20	per Ll

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places bana. 5 d.v. o'10 % dany.	
Londres 90 dies	26'32 d.
» vista	27'46 p.
París vista	5'73 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 % Interior fi de mes	»	»	»	»
» » fi próxim	84 55	84'325	84'325	84'95
» » Estat. s. A	85'	84'90	»	»
» » » B	84'80	84'75	»	»
» » » C.	84'65	»	»	»
» » » D.	84'35	84'30	»	»
» » » E	84 30	»	»	»
4 % Est. Est. s. G y H.	85'80	»	»	»
Amort. 5 % Est. s. A.	101'65	»	»	»
» » » » B	101'30	»	»	»
» » » » C.	101'30	101'15	»	»
Emp. Mi. maig 1905 (4-5 (4 1/2 %)	96'15		»	»
Emp. Mi. 1906, series A. B y C (4 1/2 %)	94'85	94'95	94'85	95'15
Emp. Mi. abril 1907 (4 1/2 per 100)	»	»	94'50	95'
Emp. Mi. Bonos Ref. 1905 (4 1/2 %)	93 15	»	93'15	93'25
Emp. Diput. Provi. (4 1/2 %)	»	»	100'	100'25
Ferrocarrilla y Xafarines (6 %)			107'25	107'75

Obligacions comptat

Cambi anterior.		QUEDA Diner	QUEDA Paper
96'50	Vilalba a Sep. (4 %)	96'50	96'75
98'15	» especials Almansa, Valencia y Tarragona	98'15	98'35
95'25	» Ocn. Pr.ª y altres ind. (4 %) 1.ª 150.000	95 25	95 50
83'50	» id. id. Joan Abadesa garantides N. (4 %)	80'75	81'25
59'25	T. B. Pravia (3 1/2 %)	59 25	59'50
106'50	M. Z. A. Arizm. s. A (3 %)	106'50	107'
104'	» Serie B (4 1/2 %) 1.ª 150.000	104'	104'25
98 35	» Serie C (4 %) 1.ª 150.000	98'25	98'35
68'50	Reus R. (3 1/2 %)	68'50	68'75
64'25	A. V.ª F. no Estat. (3 %)	64'25	62'75
78'	» » » id. Estat. (3 %)	78'	78'25
65'25	M. Z. O. y Vigo 1912-13 (3 %)	65'25	65'75
78'	Id. id. p. s. O y H (3 %)	78'	78'50
104'	» » » 1.ª 1.ª 1.ª (3 %)	104'	104'50
95'50	M. a C. Ca. 1.ª 1.ª 1.ª (3 %)	95'50	96'
100'50	Vasco-Ast., 1.ª ofa. (3 %)	100'50	107'
»	» » 2.ª » (3 %)	»	»
94'	Olot s. Gerona (4 %)	93'	94'50
97'	C.ª Ocal. de Tranvías (4 %)	97'	97'50
98'50	C.ª Tranv. B. Ar. Tera. (4 %)	98'50	97'
102'75	C.ª Barna. d'Bis. (4 %)	102'75	104'25
93'50	C.ª Barna. d'Bis. (4 %)	93 50	97'
91'50	C.ª Trasatlántica (4 %)	93 50	94'
83'	Canal Urgel	83'	83'50
71 50	Stat. G. d'Argel B.ª (4 %)	71 50	72'
93.50	» » » » (4 %)	93 50	94'
100'50	C.ª Ocal. Tab. Filip. (4 1/2 %)	100'50	101'
80'	Stat. G. Suerera d'Espanya (4 %) s. 1 al 150.000	80'	80'50
97'25	C.ª Asfalts Asland pref.	97 25	97'75
102'75	Port de Tarragona.—Serie A.	102'75	103'25
91'75	Comunitat de Regants de l'Ebre. Bonos pref. (4 %)	91'75	93'
95'25	F. d'Obres y Construcciones, 03 hip. (4 1/2 per cent)	95'25	95'75
97'25	C.ª Coms. y Auto (4 %)	97'25	97'75
97 75	«Siemens Schuckert», Industria Eléctrica	97'75	98'
103'50	Stat. Valenciana d'Electric.	103'50	103'75
92'50	Navegació y Industria	92'50	93'50

Accions fi mes

92'55	F.C. Nort d'Espanya	92'30	92'35
52'75	» Madrid Zara. y Alacant	52'40	52'45

Accions comptat

102'	Penins. Teléfons, pref. s. 001 a 68.000	102' 102'50

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Tendencia de les 3'30

4 per 100 interior comptat	84'10
4 per 100 fi de mes	84'19
4 per 100 » fi próxim.	84'07
Amortisable 5 per 100	101'20
Banch d'Espanya	450'
Arrendataria de Tabacos	297'
Francs	108'65
Lliures	27'63
Banch Espanyol Rio Plata	501'

Darrera hora

Telegrama de les 4'05

4 per 100 interior fi próxim 84'32

Borsa de París

Telegrama de les 3'25

4 per 100 Interior espanyol	78'
4 per 100 Exterior	94 15
Accions Nort d'Espanya	403' 50
Alacant	403' 50
Ferro-carrils Andalusos	252'
Renda Russa 5 per 100	104'80
» » 4 1/2 per 100	100'50
Brasil 4 %	95'95
Banch Espanyol Rio de la Plata	503'

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi próxim	84'31	84'33	84'32 d
Ac. F-C. N. Esp.ª fi de mes	»	»	»
» » » próxim	92'35	»	92'35 p
» Alacant fi mes	»	»	»
» » fi próxim	92'40	»	92'40 o

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotització de Londres:

Accions ferro-carril Atchison	106'12
» » Baltimore	103
» » Chesapeake	30'12
» » Union Pacific	171'62
» » Miaouri Kansas	71'87
» Trust del Acer	73'12

Borsa de Londres

Londres 31

Consolidat anglès 21/2 %	78' 43
Uruguay 3 1/2 %	76'50
Renda japonesa 4	93'12
» russa 5 %	103'
Venezuela 3 %	58'
Colombia 3 %	48'25
Sant Salvador 6 %	97'25

Les sessions d'ahir

El Borsí tancà ahir al matí: Interior, 84'42, d.; Norts 92'55, ops., y Alacants 92'60, diner.

De la tanca de dimecres a les cinch a n'aquesta's pert 0'05 d'Interior, 0'10 d'Alacants y se millora 0'05 de Norts.

= Ahir a la tarda m'entero abans de obrir, que a Madrid, al Banch, s'han fet Plates a 504 y Interior a 84'45.

De Borsa, després, se'ns envía: 84'40 y 35.

Aquí obre l'Interior a 84'42, cau a 33 y tanca ab paper a 84'35.

París envía: Exterior 94'10, 94'20 y 94'15. Norts 404, 403 y 402. Alacants 403. Andalusos 249 y 250. Plates 460, 461 y 460.

S'obre aquí de Norts a 92'50, se cau a 25 y se tanca a 92'30, paper.

D'Alacants s'obre a 92'60, se cau a 40 y se tanca ab paper a 92'45.

Se cotisen de tanca: Orenses a 19'85 y Catalanes a 9'75.

Municipis, comptat, 95.

Reforma: 93'12.

De les demés operacions s'opera: Lleida a Reus 80, Almanses, quantitats petites, 96'25, Sant Joan 80'87 a 81, Frances 59 25 a 59'37, Alacants B 104, C 96'25, Almanses adherides 78'12, Orenses 45'62 a 45'50, Port circulació 1910 106 y Valenciana d'Electricitat 103'50.

Accions, comptat, Banch Barcelona 79'75, Colonial 67, Valladolid a M. Rioseco 27 y Olot a Girona 50.

Franchs 8'75. Lliures 27'46.

Madrid continúa enviant: Plates liquidació 500, pròxim 503, Interior comptat y liquidació 84'10, pròxim 84'30, 33.

= A les cinch el Borsí tanca: Interior 84'32 d., Norts 92'35 p., y Alacants 92'40, operacions.

De la tanca del dematí a n'aquesta's pert d'Interior 0'10 y 0'20 de Norts y Alacants.

Comencem de Madrid: Tabacalera 297, Plates 503, Franchs 8'65, Lliures 27'43 y darrer de Renda 84'32.

París tanca: Exterior 94'15, Norts 402, Alacants 403, Andalusos 250 y Plates 460, ja cambis pròxim.

S'ha perdut, a més de la dobla, 0'20 d'Exterior, 2 franchs de Norts, 1 d'Alacants y 2 d'Andalusos. No s'ha variat de Plates.

La paritat ab francs a 8'65, demostra que estem 0'40 sobre cambi de Norts y 0'25 d'Alacants. Surten els Andalusos a 54'32 y a 99'95 les Plates.

Tanquen a París les Rendes: 94'60, 0'05 menys, la francesa; 104'80, 0'10 menys, la Russa del 906; 100'50, 0'20 menys, la del 909; 93'70, 0'15 més, la Turca y 88 95, 0'25 més, la del Brasil.

Les Mines: Río Tinto 1.664, 10 franchs menys, de Beérs 446, 1 més; Rand-mines 177, igual que ahir y Gold-fields 105, 1 menys.

Nacional Mexicà 145, 2 més. Espanyol de Cuba 501, 6 menys.

= Les escorrialles de la doble, a darrera hora, se fan a 0'27 d'Interior, Norts y Alacants, per haver concorregut nou diner quan ja era feta, de carrils, el fort de les operacions.

= A París en la doble d'ahir va sortir diner fácil al 2 1/2 %.

= Aquest matí no hi hà contractació de valors al Borsí pera donar lloch a la liquidació general.

Rebley

MERCATS DE COTÓ

Telegrames facilitats per D. L. Mata y Pons, de Barcelona

31 d'agost de 1911.

Mercat de Liverpool

	Obre	Alsa	Baixa
Juliol-Agost	6'52	—'08	—'—
Agost-Setembre	6'36	—'07	—'—
Setembre-Octubre	6'13	—'07	—'—
Octubre-Novembre	6'08	—'07	—'—
Janer-Febrer	6'06	—'07	—'—
	—'—	—'—	—'—
	—'—	—'—	—'—

Telegrama 12'15.
Vendes 10.000

Disponible	6'92	—'15	—'—
Agost-Setembre	6'41	—'12	—'—
Setembre-Octubre	6'16	—'10	—'—
Janer-Febrer	6'09	—'10	—'—
Tanca Liverpool.			
Juliol-Agost	—'—	—'—	—'—
Agost-Setembre	6'42	—'13	—'—
Setembre-Octubre	6'17	—'11	—'—
Octubre-Novembre	6'12	—'11	—'—
Novembre-Desembre	6'09	—'11	—'—
Desembre-Janer	6'09	—'11	—'—
Janer-Febrer	6'10	—'11	—'—
Febrer-Mars	6'12	—'12	—'—
Mars-Abril	6'13	—'11	—'—
Abril-Maig	6'14	—'11	—'—
Maig-Juny	6'15	—'11	←

Mercat de Nova York

	Obre	Alsa	Baixa
Octubre	11'38	—'09	—'—
Desembre	11'47	—'12	—'—
Janer	11'42	—'12	—'—
Mars	11'53	—'12	—'—
Telegrama vegós.			
Octubre	11'44	—'15	—'25
Desembre	11'50	—'21	—'—
Janer	11'46	—'16	—'—
Mars	11'57	—'16	—'—
Tanca Nova York (Telegrama d'ahir a les 11 nit.)			
Agost	13'00	—'—	—'—
Setembre	11'37	—'—	—'—
Octubre	11'30	—'—	—'—
Desembre	11'35	—'—	—'—

Espectacles

Teatre d Naturalesa

A LA GARRIGA.—Dimenge, 3 de setembre d. 1911, a les tres en pu de la tarda. Estrena del poema dramátich en tres actes, FLORS DE GINGLE, de l'Ignasi Iglesias. Pantibi part l'Enrich Borràs, en Jaume Borràs, la Maria Morera, en Pere Codina, etc. — Despatx: localitats: Rambla del Centre, 32.

TEATRE CÓMICH. — Avuy, divendres, funció Felissa Lázaro, a dos quarts de deu. L'únich éxit de la temporada.—Demà: «Gente menuda», per Pura Montoro y Periñas.—Según: Reestrena «La Viejecita», per

FELISSA LÁZARO

Demá, reprisse de «La voltosa», per la Lázaro.—Diumenge, despedida del gran mestre Espelta.—Dilluns, debut del tabie mestre Julià Vivas.

TEARTE LÍRICH. — Avuy, a dos quarts de deu. Debut de la comparsia. «Reina joves».

IRIS-PARK Carrer de Valencia, prop Aribau. Recreatiu monumental. Grans atraccions y sports. Orquestra tots els dias. — Avuy, divendres, dia de Moda. Gran programa: «El balle en casa de Anna; «La visión del hermano Bernardos, «Little Moritz pide la mano de Rosa»; «Feliz contra su voluntad»; «Bonbourouches»; «Estrenos de gran novetat.—Demá, dissapte: Estreno de la pelicula en colors, de la casa Pathe Frères de 720 metres, «La rival de Richelieu».

SATURNO PARQUE

Obert de tres a vuit de la tarda de nou a una nit.—Urnis y sports moderns. — Entrada agradabilissim pera'l mon elegant, amenitat per bandes militars. — Demá inauguració del sugestiu ferrocarril CINTURÓ MINIATURA. Gran Music-Hall.

LA RABASSADA

Atraccions americaes

Water Chute, Scenica Railway, Alleys Bowling, Cake Walk, Casa Encantada, Palau de la Princesa, Palau de la Risa, Passeigs y MUSICH-HALL.

Entrada: 50 cèntims ab dret a elegir una atracció.

HOTEL RESTAURANT

Obert dia y nit. — Gabinets particulars. — Cuina de primera. — Chef de París. Servey a la carta

Orquestra de Tzigane

Selectes concerts tots els dies de dot a tres tarda, de cinch a set, de vuit a deu nit a la Terrassa y Saló-menjador

Cuberts desde 5 ptes.

Medi de comunicació ab Barcelona

Primer: TRANVIA DIRECTE desde qualsevol punt de Barcelona a **La Rabassada**, pel Passeig de Gracia y Passeig de la Diputació, sortint de Casa Gomis.

Según: SERVEY COMBINAT ab el FUNICULAR DEL TIBIDABO, hont els automóvils de la Societat **La Rabassada** prenen els viatgers pera portarlos fins als seus establiments.

Casino particular.—Restaurant de luxe. — Varis jochs

Avisos

Se desitja espayós local o terreno dintre demarcació Rondes, Passeig Sant Joan, Provença y Muntaner. — Ofertes a J. M. Ramula Centre, 37, Anuncis

Jove ab coneixements pràctichs de comptabilitat, francès y nocions d'anglès, s'ofereix a casa de comerç important y seria. Escriure a F. y B. Passeig Isabel II, 6, porteria.

Lloguers

Según pla gran y clar, a propósit pera taller o petita industria: té aigua y gas. Carrer Tallers, núm. 58.

Pisos 1.er y 2.on espayosos ab aigua de Moncada, gas y safreig. 9 y 8 duros al mes. Rahó: Miralles, 7, pral.

Vendes

Edició Quijote en suro, luxosament impresa y enquadernada. Se ven: Ajuntament, 18. — Sant Andreu.

Bona ocasió: Hi hà pera vendre, a preu baratissim, una hermosa finca, a uns 5 kilómetres de Vich, propis pera estiuejar y ab molta cassa. Rahó: Carrer Bertran, 97 bis, Sant Gervasi de Cassoles y a Vich carrer Sant Pere, 4.

MOBLES DE A. DIRAT
- Exposició permanent. -
DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, &
Especialitat en els d'estil anglès
Mendizábal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

A PLASSOS MOBLES SILLERIES
LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

Pérdues

PÈRDUA

Ans d'ahir nit se va extraviar prop del Monument Güell un gos perdiguer, anomenat «Turch», color canyella fosch ab pichs blanchs. Se gratificarà sa devolució: Rosselló, xil, porteria, al costat del Frontó.

Compres

Alhajes or, plata, platí, monedas, y dentaduras se deghen preus molt alts, carrer Cardenal Casañas, número 8, botiga. Joseph Nuñez.

Serveys de la Companyía Trasatlántica

LINIA DE NOVA-YORK, CUBA Y MEXICH

El día 28 d'agost, sortirà de Barcelona, el 28 de Málaga y el 30 de Cádiz, el vapor

Montserrat

directament pera Nova York, Habana, Veracruz y Puerto México.

LINIA DE VENEZUELA-COLOMBIA

El día 10 de setembre, sortirà de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga y el 15 de Cádiz, el vapor

M. Calvo

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Puerto Plata (facultativa), Habana, Puerto Limón y Colón, d'ahont surten els vapors el 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, etc. S'admet passatge y càrrega pera Veracruz y Tampico ab trasbord a l'Habana. Combinació ab el ferrocarril de Panamá ab les Companyíes de navegació del Pacífich, pera quins ports admet passatge y càrrega ab billets y coneixements directes. També càrrega pera Maracaibo y Coro ab trasbord a Curaçao y pera Cumaná, Carúpano y Trinidad ab trasbord a Puerto Cabello.

LINIA DE FILIPINAS

El día 13 de setembre, sortirà de Barcelona, havent fet escales intermitjes, el vapor

C. de Eizaguirre

directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, servint per trasbord els ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, Japó y Australia.

LINIA DE BUENOS AIRES

El día 3 de setembre, sortirà de Barcelona, el 5 de Málaga y el 7 de Cádiz, el vapor

P. de Satrústegui

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

LINIA DE CANARIAS, FERNANDO POO

El día 2 de setembre, sortirà de Barcelona, y el 3 de Valencia, el 4 d'Alacant y el 7 de Cádiz, el vapor

San Francisco

ab escales a Valencia y Alacant, el 7 de Cádiz, directament pera Tánger, Casablanca, Mazagan, Las Palm